

GLASNIK

OPĆINE OMIŠALJ

BR. 103

VELJAČA
2016.

KOLEDVA

U NJIVICAMA

NOVA ERA: "PUŠĆA"
DOBILA ZAKUPNIKA

KRATKA, ALI SLATKA
VLADAVINA MAŠKARA

UVODNIK

KREPAT, MA NE MOLAT

Dragi mještani Omišlja i Njivica,

pred vama je prvi broj Glasnika u 2016. godini u kojem smo podvukli crtu ispod onoga što smo odradili u 2015. godini i nudimo vam presjek naših aktivnosti u prva dva mjeseca ove godine. Malo je reći da smo zadovoljni proteklom godinom što su je obilježile pobjede na svim poljima: u financijama, projektima i institucionalizaciji. Rezultati rada u 2015. godini su sjajni, a to je veliki motiv da 2016. podignemo ljestvicu još više.

Nastavljamo sa svim projektima: i onima što će uskoro biti dovršeni, a i onima što ćemo ih nastaviti ili tek započeti u ovoj godini. Od velikih projekata već za koji dan, a u suradnji sa Županijskom lučkom upravom Krk, počinjemo sanirati glavni lukobran u Njivicama, da bi odmah po završetku turističke sezone krenuli s potpunim uređenjem Ribarske obale od restorana *Rivica* do hotela *Jadran*. Kako smo i najavili, krećemo i s drugom fazom rekonstrukcije Ulice kralja Tomislava i dovršavamo uređenje nogostupa u ulici Gromačine. Ujesen je na redu Japlenički put, i to zamjena instalacija i uređenje ulice s nogostupom. U Omišlju smo završili izgradnju tržnice s novoasfaltiranim prilaznim putem za čiji prostor smo pripremili poticajne mjere zakupa pa očekujemo da će već ovo proljeće naša tržnica odisati životom. Očekujemo i dokumentaciju za proširenje i uređenje prostora knjižnice, ali i skori završetak mukotrpane borbe s birokracijom i ishođenje potpune dokumentacije za početak proširenja groblja i gradnju reciklažnog dvorišta građevinskog otpada u Omišlju. Dok se borimo za velike projekte ne čekaju niti oni manji zahvati što rješavaju probleme, ali i čine našu svakodnevicu ljepšom. Jedan od takvih jest uređenje dvaju parkirališta u Njivicama, na Krčinama i Peharčeku kojim će biti omogućeno naplatno parkiranje izletničkih autobusa, a našim stanovnicima manja gužva po ulicama i slobodno parkiranje u blizini središta mjesta. U proteklom smo razdoblju uredili i dugo vremena neuglednu fasadu Turističke zajednice u Njivicama pa će i prvi dojam turista u našem mjestu biti onakav kakav zaslužujemo. U Omišlju ćemo, pak, obnoviti fasadu na zgradi galerije *Lapidarij* kako bi najljepša placca na otoku imala savršenu kulisu za manifestacije što nas očekuju. A da ni jedan trenutak nismo zaboravili na naše najmlađe potvrđuje i činjenica da za njih uređujemo dva nova dječja igrališta, po jedno u Omišlju i Njivicama. Osim što obnavljamo podlo-

gu i opremamo nogometno, odnosno košarkaško igralište u naselju Bjanizov, tamo će biti uređeno i novo dječje igralište, baš kao i na Trgu Ante Starčevića u Kijcu u Njivicama gdje će uz sanirano popločenje, odvodne kanale, ogradne zidove i obnovljene klupe roditelji, bake i djedovi od proljeća imati priliku sa svojim najmlađima provoditi vrijeme u igri na središnjem dijelu trga.

Uz mnoštvo komunalnih radova, početak godine obilježilo je i maškaranost, bogati mesopustni program u kojem se veselilo i mlado i staro. Imali smo nikad bolji *Bljak fest*, nakon skoro petnaest godina održana je utrka kareta u Njivicama te dvije dječje redute, po jedna u Omišlju i Njivicama. Naše dvije karnevalske udruge *Babani* i *Omišjanski babani*, Udruga *Obitelj za mlade* i *Klub mladih Omišalj*, odradili su sjajan posao organizacije svih događanja i na tome im i ovim putem zahvaljujem. Ono što je posebno razveselilo i staro i mlado jest Koledva u Njivicama, održana prvi put nakon 28 godina i sjajno organizirana zahvaljujući *Kumpaniji od starih užanci* i *Folklornom društvu Njivice*. Koledva u Njivicama pokazala je da nema straha od zatiranja tradicije i običaja dok je dobrih ljudi i dobre volje.

A nema straha ni od zatiranja sportskog duha dok je naših mladih sportaša. Sjajan posao na čast i ponos općine Omišalj nastavlja i Petra Deša, najbolja hrvatska sportašica s invaliditetom u neparaolimpijskim sportovima za 2015. godinu. Petra je nagradu zaslužila, između ostalog, osvajanjem zlatne medalje i obaranjem svjetskog rekorda na SP-u za slijepe i slabovidne. Još je tu sjajnih mladih sportaša koji nas časte svojim rezultatima: *Vaterpolo klub Palada* iz Njivica, brončani na Županijskom KUP-u U-13, sjajne djevojčice 2003. godišta iz *Rukometnog kluba Omišalj* te *Školski šahovski klub OŠ Omišalj*.

Ono što sam ostavila za kraj ovog Uvodnika predstavlja perjanicu našeg rada. Već vam je poznato da je Općina nakon duge borbe pravom, administracijom i moralom krajem prošle godine ostvarila uvjete za provedbu projekta uređenja kampa Pušća. Općinsko je vijeće donijelo odluku o odabiru najpovoljnije ponude te slijedi potpisivanje ugovora nakon čega se okreće nova turistička, financijska i vrijednosna stranica u našem mjestu. Kako kaže poznata uzrečica - *Krepat, ma ne molat!*

Vaša načelnica
Mirela Ahmetović

GLASNIK
Općine Omišalj

Izdavač

Općina Omišalj
Prikešte 13
51513 Omišalj
opcina@omisalj.hr
www.omisalj.hr

Za izdavača

mr. sc. Mirela Ahmetović

Glavni urednik

Ernest Marinković

Grafička urednica

Karin Hofbauer

Novinari

Ema Jedrlinić
Ernest Marinković

Fotografije

Komuna d.o.o.
Arhiva

Tisak

Tiskara Kasanić, Zagreb

Naklada

1000 komada

KAMP "PUŠĆA" DOBIO NOVOG ZAKUPNIKA

4-5

INVESTICIJE

6-8

OPĆINSKE FINANCIJE

9-10

NJIVICAMA SE VRATILA KOLEDVA

12-13

MAŠKARE

14-17

RAZGOVOR: PETRA DEŠA

24-25

KOLUMNE

28

25. SJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA

JAVNE POTREBE, TRŽNICA I JAVNA RASVJETA

Na 25. sjednici Općinskog vijeća, održanoj 25. veljače, donesena je odluka o financiranju javnih potreba Općine Omišalj u 2016. godini. Iako su, u odnosu na prošlu godinu, značajno povećana sredstva u Proračunu, na snazi je i novi postupak osiguravanja tih sredstava pa je tako odlučeno da se za prijavljene programe izdvoje ukupna sredstva u iznosu od 1.241.000 kuna, najviše za sport i tehničku kulturu (648.500,0 kuna), za udruge građana (260.000 kuna), za

udruge s programima u kulturi (235.000,00 kuna), a ostatak za udruge iz domene zdravstva i socijalne skrbi te programe predškolskog odgoja i obrazovanja.

Radovi na novoizgrađenoj tržnici u Omišlju pri samome su kraju. Iako je trebala biti završena krajem 2015. godine, cijeli se projekt odužio što

zbog izvođača radova, kojemu između ostalog ni vremenske (ne)prilike nisu išle na ruku, a što zbog izmjena projekta i usuglašavanja s Konzervatorskim uredom u Rijeci. Budući da je svima u interesu da novoizgrađena tržnica na malo u Omišlju «zaživi», općinska je načelnica predložila, a Vijeće usvojilo izmjene Odluke o davanju u zakup poslovnih prostora ribarnice i pečenjare, mesnice, pekarnice i cvjećarnice. Kako bi se buduće zakupnike

potaknulo na korištenje poslovnih prostora, izglasane su olakšice kojima će se, prema razrađenom nacrtu, zakupce osloboditi od ugovorene zakupnine, i to: za prvu godinu zakupa u visini od 50 % iznosa, a za drugu godinu u visini od 25 % iznosa te je unijeta odredba o ugovornoj obvezi na vremensko razdoblje od tri godine, kao jedan od uvjeta za korištenje poticajnih mjera.

Isto tako, na Vijeću je izglasana odluka da se, nakon prijevremenoga sporazumnog raskida ugovora s tvrtkom TEHNO-VAL d.o.o. iz Njivica na zahtjev te tvrtke s kojom je Općina Omišalj sklopila četverogodišnji ugovor do 27. kolovoza 2016., o poslovima održavanja javne rasvjete u budućnosti brine tvrtka PONIKVE EKO OTOK KRK d.o.o. Ostali komunalni radovi što ih je do sada obavljao TEHNO-VAL d.o.o., ponudit će se najpovoljnijem ponuđaču usluga.

E.J.

TOMISLAV KRALJIĆ (5. studenog 1953. - 9. ožujka 2015.)

Već je, eto, lito dana...

Navršava se godina dana od kad nas je prerano napustio Omišljanin Tomislav Kraljić, čovjek kojeg ćemo pamtiti ponajviše po radu i poštenju, ali i njegovom prekrasnom glasu i pjesmi, osmijehu i vedroj naravi.

Rođen je i odrastao u Rijeci, na Sušaku 1953. godine, ali je čitav život obilježila neraskidiva veza s Omišljem, rodnim mjestom njegovih predaka, u koji s obitelji dolazi svakog ljeta, provodeći vrijeme Prikeštelom, u obiteljskoj starini.

Po završetku gimnazije i Fakulteta za vanjsku trgovinu u Zagrebu, radio je u Riječkoj banci u Rijeci, a 1981. zapošljava se u DINA – Petrokemiji te se sa suprugom trajno nastanjuje u svom Omišlju. Život Tomislava Kraljića u velikoj je mjeri obilježila pjesma. Od mladih dana bio je aktivan kroz zbarsko pjevanje, a kasnije i u nekoliko glazbenih sastava pa je pjevanjem zarađivao za svoje školovanje. Bio je jedan od suosnivača KUD-a „Ive Jurjević“ 1983. godine. Već godinu kasnije osnovao je i klapu „Krk“ koja je u 30 godina postojanja nastupala diljem Hrvatske, Eu-

rope i Amerike i promicala klapsku pjesmu i kulturu primorskog kraja i Hrvatske. Stariji Omišljani sigurno se sjećaju galerije „Solaris“ Prikeštelom, gdje je pokojni Tomislav sa suprugom Đenkom osamdesetih godina prošlog stoljeća izlagao i prodavao originalne suvenire Omišlja i otoka Krka.

Od dolaska u Omišalj bio je trajno aktivan i u životu Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije i to kao čitač i dugogodišnji pjevač crkvenoga pjevačkoga zbora te kao član Župskoga ekonomskog vijeća. Bio je Kraljić i politički

aktivan od osamostaljenja Hrvatske: najprije kao vijećnik u MO Omišalj, a zatim i zamjenik predsjednika Izvršnog vijeća SO Krk, a u ratnim je godinama bio i zamjenik predsjednika Kriznog štaba. Bio je hrvatski branitelj i nosilac Spomenice Domovinskog rata. Godine 1994. povukao se iz političkog života i posvetio privatnom poslu u vlastitoj tvrtki, a 2014. postao je i član Nadzornog odbora tvrtke „Pesja Nautika“.

Ipak, svojim najvećim životnim uspjehom i dosegom Tomislav Kraljić uvijek je isticao svoju obitelj na koju je bio neizmerno ponosan. Djeci je uvijek isticao važnost obrazovanja i usavršavanja pa su njegovi sinovi Krešimir i Marijan stekli akademsko obrazovanje, a kćer Zrinka završava studij na Pravnom fakultetu u Zagrebu.

Njegovu obitelj i bližnje i sve one koji su ga poznavali, uvijek će pratiti njegov veseo i razigran duh, zarazni optimizam i neizmijerna ljubav prema životu, čak i u najtežim trenucima, a njegova će im vjera u Boga, ljubav prema bližnjima, rodnom kraju i Domovini Hrvatskoj ostati trajan putokaz.

*Kamp Pušća uskoro
u novom ruhu!*

NOVA ERA- „PUŠĆA“ IMA ZAKUPCA

4

NOVI ZAKUPAC „PUŠĆE“ JE „HADRIA“ IZ NOVALJE

Na općinski Javni natječaj javilo se pet tvrtki: GP "Krka", "Dinocop", Hoteli Njivice, G.P.P. "Mikić" i "Hadria", a s ponuđenim fiksnim godišnjim iznosom naknade za pravo građenja od 260 tisuća eura te varijabilnim dijelom od četiri posto prihoda, najpovoljnijom se pokazala tvrtka iz Novalje. Završila je tako nepovoljna višegodišnja epizoda raspolaganja općinskom nekretninom te se krenulo u novu eru korištenja omišaljskoga turističkog bisera

Odlukom Općinskog vijeća na sjednici održanoj 25. veljače, novi zakupnik kampirališta "Pušća" postao je tvrtka "Hadria" do.o. sa sjedištem u Novalji! Najvažnija je to vi-

jest sa spomenute sjednice Vijeća, a odluka je rezultat provedenog Javnog natječaja za izbor najpovoljnijeg ponuditelja.

Na natječaj je, inače, pristiglo pet ponuda: GP "Krka", tvrtke "Dinocop" iz Omišlja, Hotela Njivice, G.P.P. "Mikić" iz Omišlja i već spomenute "Hadrie", a

najpovoljnijom se pokazala upravo ona tvrtka iz Novalje. Ona je za zakup "Pušće" ponudila fiksni iznos u visini od 260 tisuća eura na godišnjoj razini te varijabilnu, odnosno promjenjivu naknadu od četiri posto. Svi ostali ponuditelji ponudili su manje iznose, posebno one što se tiču stalne naknade za pravo građenja: GP "Krka" 52.900, "Dinocop"

128.000, Hoteli Njivice 125.000, a G.P.P. "Mikić" 91.500 eura. Najniži dozvoljeni ponuđeni iznos iz natječaja bio je 40 tisuća eura.

Put do ovakvog rezultata bio je mukotran, a često i mučan. Poslije silnih pravnih borbi, zavrzlama i nerijetko golemih

pritisaka s raznih instanci, Općina Omišalj je, napokon, 27. listopada 2015. ušla u posjed svoga vlasništva, nekretnine, odnosno famoznog kampirališta „Pušća“. Jedan mjesec poslije ulaza u posjed, Općina je raspisala i natječaj za osnivanje prava građenja na toj nekretnini s temeljnim ciljem što bržeg privođenja svrsi, odnosno stavljanja u turističku funkciju, sve sukladno Urbanističkom planu uređenja kampa kategoriziranoga s tri zvjezdice. Tim činom Općina osigurava nekoliko vitalnih činjenica:

- stavljanje u zakonitu funkciju nekretnine kampa, što nije bio slučaj od sredine srpnja 2014. do kraja listopada 2015. godine i to zbog nezakonitog eksploatiranja kampirališta od strane bivšeg zakupnika
- novo ulaganje u Omišlju što se sada procjenjuje na oko 30 milijuna kuna, a koje će konačno donijeti civilizacijski doseg turističkog smještaja na toj nekretnini, dodanu vrijednost, novu i kvalitetnu ponudu posjetiteljima, odnosno kvalitetu turističkoga kampirališnog smještaja kakva se odavno mogla i trebala postići
- realne, na tržištu i transparentnoj tržišnoj utakmici postignute prihode Općini Omišalj, odnosno svim njezinim stanovnicima jednako koji i jesu jedini stvarni vlasnici nekretnine i kao takvi jedini su pozvani zakonito uživati plodove njezina eksploatiranja.

Privatni biznis na Općinskim jaslama

Javno otvaranje ponuda upriličeno je 29. siječnja, a upravo taj čin dokazao je ono što općinska vlast svo vrijeme i ponavlja-budući kamp „Pušća“ je turistički biser koji vrijedi daleko više od 230.000 kuna prihoda koliko je Općina do sada ostvarivala godišnje od njegova, izrazimo se blago, čudnovatog zakupa.

- Ono što je ostalo visiti u zraku, a na što sam upozorila poslije revizije, koju sam pokrenula nakon preuzimanja dužnosti 2013. godine, jest da je i trošenje sredstava od zakupa bilo u najmanju ruku neuobičajeno, a meni osobno potpuno neprihvatljivo. Naime, sredstvima se do mojeg stupanja na dužnost upravljalo tako da su ulagana u to isto kampiralište od kojeg je zarađivala jedna privatna osoba. Tako je Općina, prema podacima što su evidentirani u knjigama potrošila 1.228.447 kuna na ulaganje u kampiralište od kojeg je zarađivao pojedinac: za sanaciju sanitarnog čvora i elektroprivlačaka za kamp kućice, za radove na elektrifikaciji kampa od recepcije do restorana, za asfaltna radove u kampiralištu, za ograđivanje kampa, nabavku ormarića za struju, zamjenu stolarije na sanitarnim čvorovima i recepciji, za povećanje vršne snage kampa, gradnju javne rasvjete unutar kampa, za građevinske radove na elektrifikaciji kampa,

za montažu elektroormara itd..., rekla je načelnica Općine Mirela Ahmetović.

Netko je građanima uskraćivao

Još je egzaktnih podataka što upućuju na neodgovorno raspolaganje općinskom imovinom i novcima. Zakupac je na nekretnini kampirališta posljednjih pet godina ukupno bio dužan uložiti 175.000 kuna, odnosno čak četiri puta manje nego što je to učinila Općina, 722.314 kuna. Sve je, ustvari, prilično jasno - taj je Ugovor bio i više nego nepovoljan za Općinu Omišalj.

Netom okončani javni, transparentni natječaj pokazao je da općina Omišalj i svi njeni stanovnici imaju u vlasništvu nekretninu u koju su ozbiljni investitori spremni uložiti desetke milijuna kuna i pritom plaćati milijune naknade za njihovu eksploataciju.

Što zapravo time Općina dobiva?

- Općina na osnovu samo naknade za rad kampa dobiva, ako preračunamo vrijednost naknade što ćemo je utržiti, jednu novu tržišnicu svake godine! Ili, može i ovako: potpuno uređenu cestu veličine one od križa do plaže Učka, u samo jednoj godini! Netko je to stanovnicima Omišlja uskraćivao pet godina! Ali je, isto tako, drugi netko to stanovnicima uskratilo petnaest mjeseci, nezakonito koristeći i nezakonito ubirući milijune dobiti od njihove imovine, plastično je dočarala Ahmetović izgubljenu općinsku vrijednost.

Mnogi se trebaju sramiti

Naglasila je i da je Natječajno povjerenstvo, Krešimir Kraljić, predsjednik, te članice Maja Mahulja i Valentina Marohnić, odradilo ozbiljan i težak posao provedbe transparentnog i za Općinu izuzetno dobrog natječaja te da su tijekom natječajnog postupka Upravni odjel, pročelnica, komunalni odsjek i pravnica iznijeli dobar i golem posao, a o čemu najobjektivnije govori pisana pohvala i zahvala Upravnom odjelu jednoga

Uoči otvaranja ponuda

od zainteresiranih koji nije predao svoju ponudu na natječaj, Valamar Riviere d.o.o. Ipak, dodala je da je Upravni odjel Općine Omišalj do raspisivanja natječaja petnaest mjeseci svakodnevno bio izložen raznim pritiscima institucija i pojedinaca koji su na agresivan i neprimjeren način htjeli zadržati svoje protuzakonito stečeno pravo.

- Napominjem i da su priložene investicijske studije detaljno pregledane i ocijenjene je da je investicijska studija, odnosno plan ulaganja najpovoljnijeg ponuditelja realan, da investitor *de facto* dio svoje dobiti daje Općini kroz fiksnu i varijabilnu naknadu, a dio ostavlja sebi. Investitor u zadanom roku kampu mora osigurati kvalitetu razine 3 zvjezdice, sukladno našem Urbanističkom planu, a istovremeno planira da u 2018. godini kamp kategorizira na 4 zvjezdice. Zbog svega navedenoga, svima onima koji su sumnjali u opravdanost naše borbe i inzistiranje na uspostavljanju zakonitog i transparentnog funkcioniranja kampa, poručujem neka ih bude sram, rezolutno je zaključila Ahmetović.

E.M.

FASADA, PROMETNICE, IGRALIŠTE, PARK...

Čitav niz infrastrukturnih i ostalih projekata upravo je u tijeku, pred završetkom ili su već okončani u oba općinska naselja.

Zbog vlaženja prostorija unutar zgrade te dotrajalosti fasade na zgradi u vlasništvu Općine Omišalj, nužnom se pokazala sanacija dijela, odnosno dvije strane zgrade u kojoj su smješteni uredi Turističke zajednice, poštanski ured i ljekarna u Njivicama.

U sklopu izgradnje tržnice u ulici Njivčina u središtu Omišlja, uređen je i asfaltiran dio ulice ispred novog objekta što je u više navrata prekopavan pa dijelom i oštećen radovima na tržnici.

Djelovanjem oborinskih voda i podlokavanjem, počeo se po rubovima raspadati asfalt u ulici Put mora što spaja stari omišaljski grad i Rivu Pape Ivana Pavla II., a to je počelo predstavljati opasnost za pješake. Po rubnim dijelovima ulice postavlja se beton, što će spriječiti daljnje uništavanje ulice.

Uređuje se i dječje igralište u ulici Bjanizov. Staro igralište, odnosno sprave na njemu s vremenom su dotrajale pa kao takve i više nisu bile sigurne za korištenje. Novo igralište bit će popločeno antistres podlogom površine oko 100 četvornih metara, a bit će postavljene nova ljuljačka, tobogan, vrtuljak, njihalica i visinomjer.

Osnovna škola Omišalj uskoro kreće u uređenje zemljišta iza škole. U sklopu međunarodnog programa Eko škole bit će dotjeran teren za polaznike nižih razreda, a učenici će na raspolaganju imati klupe, uređene puteve i zelene površine te će biti postavljena košara za otpad.

Nakon što je s tvrtkom Kijac nekretnine d.o.o., u čijem su vlasništvu površine u naselju Kijac, Općina usuglasila pravni oblik izvršavanja interventnih radova i radova sanacije, krajem prošle godine krenulo se s uređenjem Trga Ante Starčevića. Taj je trg odabran kao prvi jer se na njemu nalazi trgovina, a u neposrednoj blizini i Društveni centar. Izmijenjene su podne obloge, odnosno kulir ploče, sanirani su odvodni kanali i postavljene nove rešetke, obnovljeni ogradni zidovi i klupe. I na kraju, sada slijedi ono oku najugodnije: uređenje dječjeg igrališta na središnjem dijelu trga.

E.M.

NOVA VIZURA NJIVICA

UREĐENJE RIBARSKE OBALE

Ribarska obala u Njivicama, pa i time i vizura čitavog mjesta, doživjet će uskoro značajne izmjene. Riječ je o kapitalnom projektu što će biti realiziran u nekoliko faza, a prvom, fazom B1, predviđen je zahvat rekonstrukcije obalnog puta, odnosno dijela Ribarske obale od restorana "Rivica" do kupališta. Temeljni cilj je bolja organizacija površine obalnog puta, a sve kako bi za osnovnu pješačku namjenu bila osigurana dovoljna širina te kako bi ugostiteljske terase i drugi poslovni sadržaji bili organizirani uz pročelja građevina, ostavljajući slobodan prolaz uz obalu i otvorene vizure na more. Dakako, u fokusu je i adekvatno uređenje partera, zelenih površina i opremanje prostora. Projektom će biti uređena konstrukcija partera i kameno popločenje, oplemenjena hortikultura, postavljena nova rasvjeta, a bit će izvedena i oborinska odvodnja te novi vodovod i novi kućni priključci za kanalizaciju.

Širina šetnice varirat će između 5 i 10 m, a njezina dužina, što će biti rekonstruirana, oko 190 metara. Predviđena vrijednost radova je 4.000.000,00 kn.

Kada je njivicko lučko područje u pitanju, pak, svakako treba spomenuti i projekt što će u skoro vrijeme biti realiziran u neposrednoj blizini - sanaciju glavnog lukobrana. Taj ne tako davno izgrađen lukobran pokazao se ne naročito dobrim rješenjem u određenim klimatskim, odnosno vremenskim uvjetima. Kao takav ne zadovoljava neke od svojih prioritarnih uvjeta pa ni sigurnost veza za brodove s njegove unutrašnje strane. Stoga će vrlo brzo uslijediti zatvaranje propusta u trupu lukobrana masivnim betonskim pločama.

E.M.

"PONIKVE" ĆE CIJELU GODINU "PROVESTI" U OMIŠLJU I NJIVICAMA

NOVI METRI KANALIZACIJE I VODOVODA

Sve to uvod je u golemi investicijski ciklus što će najvećim dijelom biti financiran sredstvima Evropske unije, a koji će i u Omišlju i u Njivicama, baš kao i na čitavom otoku, u cijelosti riješiti vodoopskrbu i odvodnju

U novi ulagački ciklus u sljedećem će razdoblju na području Omišlja i Njivica ući tvrtka "Ponikve". Što samostalno, a što ulažući zajedno s partnerima, "Ponikve" će realizirati četiri projekta u Općini Omišalj, za koju i inače u toj tvrtki vole reći da je daleko najaktivnija od svih otočnih jedinica lokalne samouprave, barem kada je riječ o takvim projektima.

Frane Mrakovčić, predsjednik Uprave "Ponikve" d.o.o.

Ulica kralja Tomislava

U Ulicu kralja Tomislava bit će uloženo oko 4 milijuna kuna, a radovi se odnose na: rekonstrukciju vodovoda, izgradnju kanalizacije, rekonstrukciju prometnice (gdje se kao investitor pojavljuju Županijska uprava za ceste), sređivanje javne rasvjete te postavljanje infrastrukture za uporabu širokopojasnog interneta i one na daljinsko upravljanje sustavom. Rekonstrukcija vodova obuhvatit će zamjenu postojećih cijevi i priključaka u duljini 400-tinjak metara, a posebno valja istaknuti da će stanovnici te ulice napokon imati riješeno pitanje odvodnje, odnosno dobit će kanalizaciju. S obzirom na činjenicu da je dio Ulice kralja Tomislava tijekom 2015. godine već dotjeran, riječ je, dakle, o 2. fazi radova i to iz pravca Njivica prema Kijcu.

Kako su istaknuli u Općini i u "Ponikvama", "Tomislavova" ulica će u cijelosti, poslije 3. faze radova, biti riješena tijekom 2017. godine. Značaj projekta vjerojatno najbolje oslikava činjenica da je riječ o najfrekventnijoj njivičkoj prometnici i ulici u kojoj se ostvaruje oko 10 posto ukupnoga turističkog prometa u Njivicama kada govorimo o privatnom smještaju.

Radovi na 2. fazi počinju već tijekom ožujka, a dovršetak je planiran za lipanj. U njihovu financiranje ŽUC participira s oko dva milijuna kuna, Hrvatske vode s oko 600 tisuća, "Ponikve" s 450 tisuća, a Općina Omišalj će uložiti oko milijun kuna, ali će u cijelosti pokriti i sređivanje javne rasvjete na tom području.

Ribarska obala

U tom su dijelu Njivica kanalizacija i odvodnja dobro riješeni pa "Ponikve" predstojeće jeseni tamo ulaze u radove rekonstrukcije vodovoda. U ovom broju Glasnika već spomenuti projekt uređenja Ribarske obale tiče se, dakako, i "Ponikve". Uz postavljanje vodovodnih cijevi, radovi podrazumijevaju i preseljenje terasa uz ugostiteljske objekte, dok će šetnica biti "preseljena" uz samo more. Dijelom će biti nasuto i more, a sve kako bi bio osiguran prostor za požarni put. Te radove zajedničkim će snagama financirati tvrtka, s 540 tisuća kuna, i Općina Omišalj s tri i pol milijuna.

Japlenički put - Kijac

U Kijcu će, također, tijekom jeseni početi radovi na rješavanju odvodnje (kanalizacije) i to u cijelosti. Uz to, tu će biti zamijenjene i vodovodne cijevi i to u duljini od 550 metara. Sve će pratiti i sređivanje oborinske odvodnje i postavljanje novog sloja asfalta u čitavoj duljini. Za tu investiciju Općina je za sada osigurala 600 tisuća, a "Ponikve" 450 tisuća kuna te pola iznosa potrebnog za asfaltiranje Japleničkog puta.

Uza sve to, u Omišlju i Njivicama (zajedno s Malinskom) bit će postavljeni i uređaji za biološko pročišćavanje otpadnih voda ukupne vrijednosti 7,254 milijuna eura, a Općina Omišalj još će financijski participirati u gradnji buduće kompostane za mulj te nabavci vozila što će biti korišteno u te svrhe.

Ulica Bjažov

Osim već spomenutih radova što će u ulici Bjažov ponajprije razveseliti najmlađe Omišljanke i Omišljane, i ostali će u drugom dijelu godine "osjetiti" radove u njoj. Naime, slično kao i duž Japleničkog puta, i u toj će ulici "Ponikve" uložiti (oko 400 tisuća kuna) u rekonstrukciju vodovodne mreže i to u duljini od oko 500 metara.

Do 2019. čitav otok premrežen kanalizacijom i vodovodom

"Ponikve" su i jedan od nositelja velikoga budućega cjelotočnog projekta što će biti financiran sredstvima Evropske unije, a tiče se odvodnje, odnosno kanalizacije i pročišćenja otpadnih voda na području otoka, a u Omišlju i, dodatno, rekonstrukcije vodovoda gdje će još biti potrebno. Vrijednost čitavog projekta je oko 500 milijuna kuna, a obuhvaća gradnju kanalizacije u duljini od 85 te zamjene vodovodnih cijevi u duljini od 40 kilometara.

Ako govorimo o mjestu Omišalj, treba reći da će iz velikoga evropskoga financijskog kolača u njega biti uloženo 3,254 milijuna eura, a tim će sredstvima biti izgrađeno još 10 kilometara nedostajuće kanalizacije te riješeno dodatnih 4,2 kilometra vodovodne mreže.

U Njivicama će biti investirano 2,359 milijuna eura, a za taj novac bit će izgrađeno 5518 metara kanalizacije te rekonstruirano ili sanirano 3600 metara vodovoda.

Sa spomenutim velikim projektom, većinom financiranim sredstvima EU fondova, u cijelosti bi bilo riješeno pitanje vodoopskrbe i odvodnje na otoku pa tako i Omišlju (primjerice, stari grad) i Njivicama (primjerice, Rosulje). Projekt će biti apliciran ovoga proljeća, a planirano je sve radove izvesti, odnosno dovršiti početkom 2019. godine. S ukupno 72 posto, bit će plaćen evropskim novcem, a ostalih 28 posto "pokrit" će Ministarstvo regionalnog razvoja, državne Hrvatske vode te krčke jedinice lokalne samouprave i to zajedno 9 posto od ukupnog iznosa što iznosi oko šest milijuna eura. Kako je riječ o golemim sredstvima, što ih je nemoguće osigurati iz izvornih proračunskih sredstava općina i Grada Krka, bit će podignut kredit u HBOR-u i to na deset godina s dvije godine moratorija, a uz kamatnu stopu od 2,5 posto.

E.M.

„ZAVIRILI“ SMO U OPĆINSKU BLAGAJNU

OD PONORA DO RADOSTI

ili kako od milijunskih dugova i minusa 2013. do efikasnog i stabilnog Proračuna 2016.

„Ono što je temelj rada i realizacije očekivanih projekata općina i gradova, a što javnost percipira kao nešto što je unaprijed osigurano, jesu financijska sredstva kojima se ti projekti ostvaruju. Međutim, stvarnost je sasvim drugačija. Da bi projekti bili realizirani, Općina mora ubrati prihode kojima je planirala ostvariti ih. A to nije uvijek lako. Ako kažemo da je visina prihoda Općine bez donacija i pomoći županijskog i državnog proračuna na razini 26,3 milijuna kuna, tada je jasno da iza preostalih 4,1 milijun kuna, koliko je bilo potrebno dodatno namaknuti, stoji veliki dodatni rad i trud svih zaposlenika općinskoga Upravnog odjela. Uzme li se, pak, u obzir da je posljednje tromjesečje 2015. godine država bila pod tehničkom Vladom i da nadležna tijela nisu bila sklona odobravati veće iznose sredstava, tada je uspjeh Proračuna 2015. još značajniji jer odražava našu predanost i upornost u pregovorima i argumentaciji zašto baš naši projekti zaslužuju dodatnu podršku Države i Županije“, tim riječima načelnica Općine Mirela Ahmetović pokušala je uvodno dočarati ono što jednu upravu čini upravom, odnosno ono što općinu, grad, županiju ili državu treba činiti uspješnima - financijsku i poslovnu stabilnost.

Rastegni se koliko si širok

Općina Omišalj, uz nedostatak prihoda što ih je u nekim boljim vremenima ubirala od DINA Petrokemije (do 3 milijuna kuna godišnje po svim osnovama), u 2015. godini ostvarila je rezultat kakav je, objektivno gledajući, premašio očekivanja i kakav bi, kako je rekla, Ahmetović potpisala odmah i za idućih nekoliko godina. Naime, ukupno planirani prihodi premašeni su za dobrih pola milijuna kuna, a uz izvršenje 96% svega planiranoga u vrijednosti od preko 31 milijun kuna, u ovu, 2016. godinu Općina je ušla s gotovo dva milijuna

kuna neutrošenih sredstava što su rezervirana za projekte na čiju se dokumentaciju od nadležnih tijela još uvijek čeka. Jednostavnijim rječnikom, da je državni sustav bio efikasniji, sve što je planirano bilo bi i ostvareno, a u tom slučaju općinska bi kasa i dalje bila u financijskom višku, oko pola milijuna kuna. Ovako, s osiguranim sredstvima ostaje čekati tromi birokratski aparat da odradi svoje, izda potrebne dozvole pa da se krene u daljnju realizaciju planiranoga.

- Politika planiranja Općinskog proračuna može se svesti na onu „rastegni se koliko si širok“ pa su i prihodi planirani vrlo precizno, bez demagoškog napuhavanja, a tijekom godine doslovno svaki dan se intenzivno radilo na njihovu ubiranju. Rokovi naplate potraživanja pomno se prate, kao i natječaji za sufinanciranje aktivnosti na svim područjima – od natječaja za aktivnosti građenja do onih za društvene manifestacije. Na sve moguće načine kroz cijelu godinu pokušavamo ubrati svaki novčić koji ugledamo, a sve kako bi ga pridodali projektima što smo ih zacrtali. Tako smo ostvarili višak prihoda od komunalnog doprinosa i komunalne naknade te prikupili pola milijuna sredstava više nego što smo procijenili da je moguće. Dodatno, naši su projekti dobili snažnu podršku Primorsko-goranske županije (oko 350.000 kuna) i Države (više od 4 milijuna kuna) pa smo i njima dužni zahvalu na praćenju potreba stanovnika Omišlja i Njivica. Međutim, niti kuna od tih sredstava ne bi bila realizirana bez šume dokumenata i sati sastanaka i telefoniranja što smo ih u Upravnom odjelu odradili, dodatno je pojasnila Ahmetović.

Mandat velikih projekata

Trošenje općinskih budžetnih sredstava pomno je planirano, a, kako nam je rečeno,

prvenstveno se temelji na racionalnosti i konstantnom praćenju prioriteta pa je tako svake godine jasno da je prioritarnim projektima podređen cijeli Proračun i od njih se ne odustaje. Omišalj i Njivice dugo nisu imali na rasporedu realizacije velikih projekata pa je zbog toga čitav aktualni četverogodišnji mandat posvećen upravo kapitalnim projektima velikog značaja: od izgradnje vrtića, omišaljske tržnice, reciklažnog dvorišta građevinskog otpada preko proširenja groblja, rekonstrukcije njivičke luke i uređenja Ribarske obale do rekonstrukcije Ulice kralja Tomislava, izgradnje omišaljskoga društvenog doma... Godišnji iznosi ulaganja u takve projekte postavljeni su na visoku razinu od 12 milijuna kuna.

- Formula uspjeha? Svaka kuna prihoda pažljivo se planira, prevrti u rukama više puta i na koncu pokuša uložiti, ali uz uštedu. Ako se uspije uštediti, ostatkom realiziramo neki manji zahvat: poprave se kolni prilazi, nabavi se klupa ili košarica više, postavi se parkirna rasvjeta ili se sačuva za rasterećenje roditelja od plaćanja predškolskog ili osnovnoškolskog standarda. Na taj način nastojimo iz godine u godinu podizati standard svih područja: odgoja i obrazovanja, kulture i razvoja civilnog društva, sporta i rekreacije, zdravstva i socijalne skrbi... otkrila je „tajnu“ Ahmetović.

Svakoj djelatnosti više novca

Upravo takvim planiranjem i realiziranjem, ulaganje u svako od nabrojanih područja prošle je godine bilo između 10 i 20 posto veće nego godinu ranije: 1,5 milijun kuna u kulturi i djelovanju udruga, gotovo milijun u sportu i rekreaciji, više od milijun u zdravstvu i socijalnoj skrbi, više od tri milijuna u odgoju i obrazovanju. Ni opipljivi rezultati stoga ne mogu izostati.

- Za razliku od prethodnih godina, sva omišaljska i njivička djeca imaju svoje mjesto u vrtiću, roditelji ne plaćaju prijevoz djece u srednje škole, ovo nas proljeće očekuje civilizirana prodaja voća, povrća, i drugih živežnih namirnica na našoj tržnici za razliku od nekadašnjih nakaradnih plastičnih stolova na kojima su prodavači znali i odspavati, svako naše nadareno dijete koje odlazi na značajno sportsko, literarno ili bilo koje drugo natjecanje može računati na financijsku podršku Općine, svi osnovnoškolci na jesen dobivaju besplatne udžbenike... i još mnogo toga, najavila je općinska načelnica svjesna da su

želje i potrebe stanovnika velike, a mogućnosti, i financijske i zakonske, strogo ograničene pa, dakako, nikada neće biti baš svi svime zadovoljni. Ipak, u Općini kažu da su oni i više nego zadovoljni kada na kraju godine podvuku crtu i vide plus u svim rubrikama. Istovremeno, svi računi su po završetku projekata ispostavljeni i plaćeni, veliki projekti su realizirani ili su u realizaciji... I sve to bez ikakve potrebe za rasprodajom općinske imovine radi krpanja financijskih rupa, bez ijedne kune zaduženja te, vrlo važno, bez dodatnog terećenja, odnosno bez povećanja davanja stanovnika po bilo kojoj osnovi.

Sjetite se 2013.

- Eto, sve su to razlozi za naše golemo zadovoljstvo. Danas se sjećamo stanja prora-

Načelnica Općine Mirela Ahmetović

čuna s početka 2013. godine kada nam je prijetila državna ovrha zbog milijunskih dugova i prijetnje blokadom općinskog računa, proračunskog minusa od 4,3 milijuna kuna, planiranog zaduženja kod banke za izgradnju vrtića od 4,5 milijuna kuna... i naprosto, kao da se to nikad nije događalo, s ponosom gledamo na ono što danas imamo u rukama. Potpuno zdrav, suficitaran Proračun, likvidnu blagajnu i završene projekte. A ideja i planova je još puno pa se ne zanosimo blagostanjem nego gledamo kako pronaći još koju kunu više, zaključila je načelnica Ahmetović uspješnu financijsku priču Općine Omišalj.

DRUŠTVO ZA POLJEPŠAVANJE OMIŠLJA

BRIGA O PROŠLOSTI BRIGA JE I ZA BUDUĆNOST

Jedna od aktivnijih udruga koja djeluje na području Općine Omišalj, Društvo za poljepšavanje Omišlja, svoju angažiranost u zajednici temelji isključivo na ljubavi prema svojem mjestu, prirodnoj i kulturnoj baštini, bila ona materijalna ili nematerijalna. Društvo, s oko 50 članova, postoji od 2005. godine i u desetljeću rada ostavilo je značajan trag u omišaljskoj novijoj povijesti, štiteći i brinući upravo o onoj davnoj, ali i zalažući se za unapređenje kvalitete života sadašnjih stanovnika, kao i budućih naraštaja. Zanimljivo, istoimeno Društvo postojalo je i prije 100 godina, a vodili su ih vrlo slični, ako ne i isti ciljevi. Društvo je pozitivno prihvaćeno od strane stanovnika Omišlja i Njivica, ali i turista i vikendaša koji se, kako smo doznali od predsjednice Ines Boban-Štiglić, također aktivno uključuju u program.

- Ponosna sam na sve članove, starije i mlade, vikendaše i domaće jer sve rade sa srcem, podržavaju rad Društva, odazivaju se i realiziraju razne projekte, pružajući bezrezervnu pomoć, rekla je Boban-Štiglić.

Izložbe, radionice, knjige, tribine...

U organizaciji Društva održane su mnogobrojne izložbe, kako one prigodne, božićne i uskršnje koje priređuje Keramička radionica što djeluje pri Društvu, tako i izložbe umjetničke fotografije, ali i sakralne izložbe, u suradnji sa Župom Uznesenja Blažene Djevice Marije. Prisjetimo se samo *mrižica*, *bandira*, molitvenika ili, pak, *Dote iz mamičinog bavula*, izložbe što je organizirana u povodu Dana muzeja 2014. godine. U želji da se spase još uvijek postojeći elementi narodnih nošnji i predmeta, te se u svih stanovnika op-

ćine Omišalj stvori svijest o vrijednosti i potrebi čuvanja i njegovanja kulturnoga blaga koje su naslijedili od predaka, članovi Društva prikupili su i očuvali vrijednu etnološku građu, postavljenu u Spomen-domu krčkoga folkloru. - U pripremi je i proširivanje građe, odnosno uređenje gornjega kata gdje se planira postaviti stalna izložba zanata i djelatnosti kojima su se bavili naši preci: ribarstvo, marangunija i sl., najavila je predsjednica Društva, dodavši da se već nekoliko godina javlja potreba i za organizacijom radionice omišejskoga govora, što će, nada se, uskoro biti i realizirano jer autohtoni govor nažalost sve brže nepovratno nestaje.

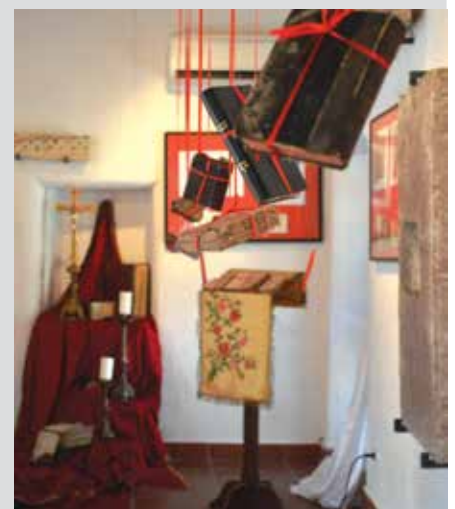
Omišejski govor

Inače, Društvo posebno njeguje domaći govor i izričaj pa su iza njih i dvije izdane knjige: *Mamica*

Stomorina, *Stari i novi narodni običaji*, *Veli pir...* Želeći približiti glagoljicu, pismo koje je dio identiteta svakoga otočana, ljudima svih dobi, Društvo redovito organizira ljetnu školu glagoljice. Popularni su i okrugli stolovi i tribine na temu graditeljske baštine Omišlja, kojima se nastoji informirati stanovnike kako obnavljati, sanirati i adaptirati kuće ili, pak, pojedine elemente, poput prozora, vrata, volti i podvolti, krovova i fasada, kako bi se uklopile u postojeće graditeljsko naslijeđe. A s primarnim ciljem da unaprijede kvalitetu života u općini Omišalj, posebice u onih starije životne dobi, rodila se i ideja, odnosno inicijativa članova da se tijekom ljetnih mjeseci pokrene lokalna linija koja će povezivati staru gradsku jezgru s morem, odnosno gradskim kupalištima. Članovi su prijedlog uputili općinskim službama koje će pokušati doraditi i realizirati njihov prijedlog. - Ljudi nas često poistovjećuju s Općinom, pa nam u sandučiću ostavljaju pisma s pitanjima, prijedlozima, komentarima i pohvalama, rekla je Boban-Štiglić, posebno istaknuvši komentare vikendaša koji primjećuju i pohvaljuju napredak u izgledu Njivica i Omišlja u proteklih nekoliko godina.

E.J.

Jedna od brojnih izložbi u organizaciji Društva za poljepšavanje Omišlja

Predsjednica Društva, Ines Boban-Štiglić

Pri Društvu djeluje i amaterska glumačka skupina

grintavica, autorice Marije Kovačević i *Domišani*, autorice Jelisave Bete Antolić, a iz Društva je proizašla i amaterska glumačka skupina P.D.V. (*Peni dobre voje*). Na tom tragu, nastojeći dokumentirati, prezentirati i ostaviti kao baštinu budućim naraštajima narodne običaje Omišlja, snimljeni su i dokumentarni filmovi *Omišljanska obitelj Baffo*, *Mamica grintavica*,

MO OMIŠALJ- OD RAZBIJENIH KLUPA PREKO TRŽNICE DO TURIZMA

USUSRET TURISTIČKOJ SEZONI POJAČANE AKTIVNOSTI MJESNOG ODBORA OMIŠALJ

Desna ruka općinskih službi, mjesni odbori Omišalj i Njivice, nastavljaju s aktivnim radom i idejama kako unaprijediti i učiniti ugodnijim za život svoje mjesto. Sukladno tomu, Mjesni odbor Omišalj, čiji se članovi sastaju barem jedanput mjesečno i aktivno raspravljaju o uočenim problemima, predložio je nekoliko dobrih ideja s kojima se uskoro kreće u realizaciju. Prema Programu i prijedlozima, dodijeljena su im sredstva iz ovogodišnjeg Proračuna za radove na sanaciji šetnice Put mora. Prema riječima Ivice Blaževića, predsjednika omišaljskoga Mjesnog odbora, u tom je pojasu uočeno više razbijenih klupa, manjkaju košarice za otpad i sl., a ovisno o financijskim sredstvima, planira se i dotjerati donji dio šetnice, koji je izloženiji pogledima turista. Članovi Mjesnog odbora ukazali su i na potrebu ponovnog ličenja velikog križa na groblju, kojeg nagrizla hrđa i izgleda oronulo. Budući da je groblje pod ingerencijom tvrtke *Pesja-Nautika*, financijska sredstva za tu akciju bit će izdvojena iz njihovog proračuna. Što se tiče nabave sitnog inventara, Mjesni odbor Omišalj je inicirao postavljanje košarica za otpatke uz cestu između trgovačkog centra *Konzum* do naselja Pušća.

– Uočili smo velik problem bacanja smeća uz sam nogostup, na zelenu površinu, što *Pesja-Nautika* redovito čisti, no košarice bi im svakako olakšale posao. Normalno je da ljudi, pogotovo djeca, putem od trgovine konzumiraju hranu i piće i nemaju gdje odložiti papir, plastične boce... Košarice nisu veliki trošak, a znače puno, rekao je Blažević.

Glas Mjesnog odbora u velikim projektima

Članovi Mjesnog odbora Omišalj, oni u prethodnom mandatu, ali i sadašnji, angažirali su se i oko projekta tržnice.

– Puno se raspravljalo o tome treba li nam tržnica, je li prevelika, koliko je skupa, zadovoljava li ili pak prezadovoljava potrebe mještana... Anton Turato, član Mjesnog odbora u prošlom i sadašnjem mandatu, dao je izgraditi maketu tržnice kakvu je smatrao potrebnom. I, *de facto*, ona se poklapa s ovim projektom. Mislim da je projekt pogodan i da se nije odstupalo od onoga što Mjesni odbor, slušajući volju građana, hoće. Upoznati su s cijelim projektom i sigurno

će se pitati njihovo mišljenje o potrebama kada tržnica bude gotova, rekla je načelnica Mirela Ahmetović.

Ususret novoj turističkoj sezoni, dogovoren je i detaljan terenski obilazak cijelog mjesta. Iako komunalni redar dva dana u tjednu sam obavlja terenski obilazak kako bi uočio generalne nedostatke, prolazeći glavnim pa sekundarnim prometnicama, te izlazi na teren po prijavama građana, Mjesni odbor je tu da nadogradi prijedloge komunalnog odsjeka te pomogne u stvaranju prioriteta.

– Nemoguće je da jedna skupina ljudi zna više od dvije skupine pa su mjesni odbori iz tog razloga zaista desna ruka općinskim službama, ali i *Pesja-Nautici*. Već je bilo riječi o nedostatku božićno-novogodišnjih ukrasa i dano je objašnjenje javnosti. Mjesni je odbor također ukazao na taj problem i već radimo na kompletnoj obnovi za ovu godinu te će oni sigurno biti jedno od tijela koji će na naš prijedlog dati mišljenje, kazala je načelnica, pohvalivši njihov rad i ideje za unapređenje stanovanja. Ipak, neke stvari koje predlože nije moguće odmah realizirati, što zbog financijskih, a što zbog praktičnih razloga. Primjer za to je prijedlog čišćenja spojne ceste Poslovne zone Pušća do ulice Bjanživov.

– Problem je s odlaganjem građevinskog otpada na tom dijelu. S obzirom da je taj dio neuređen i relativno blizu građevinarima je najlakše tamo odvesti otpad. O tome sam s predsjednikom Mjesnog odbora razgovarala nekoliko puta. Kada bi se ta cesta očistila sada i kada bismo je zatvorili, građevinari ne bi imali gdje odlagati otpad. Potrošili bismo novac na čišćenje i saniranje, zatvorili je i otvorili mogućnost da opet otpad odlažu negdje drugdje. Pokušavam stvoriti preduvjet da se otpad odlaže na legalnom reciklažnom dvorištu, pa da onda s

manje ukupnih troškova saniramo otpad na tom dijelu i dugoročno riješimo problem, obrazložila je načelnica.

Uskrsni doručak, Stomorina, Koledva...

Osim raznih komunalnih aktivnosti, Mjesni odbor Omišalj je i nositelj pojedinih manifestacija. Prva koja slijedi je tradicionalni Uskrsni doručak na Placi, odnosno u Vijećnici Općine Omišalj ne budu li vremenske prilike dozvolile čašćenje na otvorenom. Aktivno sudjeluju i u organizaciji Stomorine i Koledve, koja je ove godine otkazana zbog premalog odaziva mještana. – Žao mi je što se tradicija nije održala, ali nije bilo interesa i volje Omišaljana. Možda je došlo do zasićenosti. Ljudi iz raznoraznih razloga ili nisu mogli ili htjeli, mlađoj populaciji to nije zanimljivo pa je bilo teško pronaći najmlađi par i mi smo ostali zatečeni time. Kako sam čuo, prije se koledva održavala svakih tri-četiri godine, no svakako ćemo pokušati s organizacijom i sljedeće godine, zaključio je Blažević.

E.J.

POSLIJE DUGIH 28 GODINA...

NJIVICAMA SE VRATILA

Zvuk nezaobilaznih sopela i mantinjade označio je početak. Formirana je kolona na čelu koje je momak s bandirom u ruci, prate ga sopci, a potom kolonu sačinjavaju parovi poredani prema godini rođenja, od najstarijih do onih najmlađih. Od hotela "Beli kamik", koji je ugostio sudionike, svi su se uputili prema središtu mjesta.

Iza ovih nekoliko šturih rečenica, međutim, krije se pravo bogatstvo. Kulturno i tradicijsko, bogatstvo identiteta Njivica i žitelja mjesta: poslije dugih, predugih 28 godina Njivicama se vratila njihova Koledva. Dakako, nije se vratila sama već su je, poslije tjedana i tjedana priprema, vratili, reanimirali Njivičari, njih nekolicina koja je na sebe preuzela i organizaciju i animiranje sumještana. Na kraju dana, pokazalo se, trud se isplatio, a taj 10. siječnja nesumnjivo će ostati upisan u anale Njivica.

Zajedništvo

Pedeset i jedan par, kojemu se pridružilo i ponešto pojedinaca i, na kraju, 135 kolejana spremno, nestrpljivo i uzbuđeno dočekalo je jutro što je za sve startalo u hotelu "Beli kamik" zajedničkim doručkom, kavom, fotografiranjem, ali i

posljednjim pripremama za veliki događaj. Svi kolejani, a posebni oni u parovima, strogo paze na vlastiti svečani izgled. Muškarci su odjeveni u elegantna tamna odijela s obaveznim crnim klobukom na glavi, a, s druge strane, žene su odjenule staro ruho, narodne nošnje svoga njivičkog kraja.

Pa je uslijedio pokret, a prema staroj navadi kolejani su, dolaskom u središte mjesta, najprije učinili jedan krug oko Place da bi se zatim uputili na svečanu nedjeljnu misu. A na njoj je, na čemu inzistiraju i sami kolejani, nebrojeno puta izrečena riječ- zajedništvo.

- Zbilja, jedna velika radost koja je povezala čitavo mjesto, svi su zdušno odlučili sudjelovati u organizaciji. Pripremao se protokol, primale se prijave, organizirao svaki detalj, iščitavali se stari papiri, pravilnici, običajnici kako je sve to išlo. Ovo su takvi trenuci gdje stvarno možemo pokazati pravu vrijednost našeg zajedništva, solidarnosti, očuvanja našeg identiteta, tradicije, rekao je između ostaloga njivički župnik Božidar Volarić tijekom služenja mise.

Po završetku mise kolejani su na njivičkoj veloj rivi upriličili spektakularno milenijsko fotografiranje i snimanje. Neka se nađe kao

trajna uspomena na taj veliki dan, a da i mlađim generacijama jednoga dana, za tko zna koliko desetljeća, baš te fotografije pomognu u snalaženju dok budu odgonetali kako je koledva izgledala te davne 2016. godine. Već tada, a tek je otkucalo podne, znalo se da je kolejanska priča u Njivicama u potpunosti uspjela.

Spoj iskustva i mladosti

- Odaziv je iznad svih očekivanja. Samo ovo vidjeti, ovu povorku, ovu lijepu sliku na lukobranu i rivi..., to je nešto nezaboravno. Zahvalio bih svima koji su se odazvali jer je to velik trud: skupiti nošnje, urediti se... Ali, znate, zabava tek počinje. Tek slijede sopci, kanat, tanac, a, dakako, malo će se i popiti, još smo vam mi pod ručnom, vidno uzbuđeni i sretan u dahu je izgovorio Zlatko Jurković, predsjednik njivičkoga Folklornog društva čije je mišljenje u potpunosti podijelila i ovogodišnja Kraljica Koledve i kolejana Marija Dapčić.

- Imam skoro 80 godina i ja sam kraljica. Pamtim i neke jako stare Koledve, recimo onu iz 1947. godine. Bilo je samo jedanaest parova, išlo se u jednu privatnu kuću feštati. Pa onda '57. godina, imala sam tada samo

KOLEDVIA

Gotovo tri desetljeća čekalo se da Njivičarke i Njivičari odjenu svoja svečana ruha i ponovo „postanu“ kolejani, a zahvaljujući golemoj želji, a potom volji i trudu, 10. siječnja 2016. godine ući će u anale tog mjesta

20 godina. Bilo nas je puno više, kao i danas, a slavili smo u hotelu "Jadran". Pamtim, naravno, i posljednju Koledvu od prije 28 godina. Kako bilo, danas je predivno, jako smo veseli, puno nas je i sve je super, rekla je Dapčić kojoj je partner, dakle, kralj, bio rođeni brat Tončić. Njega je, kako nam je rekao, posebno dirnuo velik broj djece i mladih koji su odlučili aktivno sudjelovati u novom buđenju pomalo odumrle njivičke tradicije.

- Jesam, svjesna sam važnosti Koledve, značaja očuvanja te tradicije. Sve nas je ovo jako zbližilo, ovo naše druženje. Istina, vrlo je lijepo i na proslavi Male Gospe, ali, znate, ovo je ipak naša Koledva, rekla je tek jedna od brojnih mlađahnih kolejanki.

Falila je Koledva. Jako!

Poslije ručka u "Belom kamiku", što je također odrađen prema strogim pravilima u rasporedu sjedenja, ali i služenju obroka, kolona kolejana još je jednom formirana pa se opet uputila prema središtu. Ovaj put Placa je okružena tri puta, a onda se, dakako pridržavajući se davnih običaja, krenulo tancat. Tanac su otvorili kralj i kraljica. Poslije plesa krenulo se kantat.

I tako u krug: tanac-kanat, tanac-kanat... Pa potom prava fešta uz harmoniku, gitaru i desetke feštarskih pjesama. Držao se korak na Placi satima, ni staro ni mlado nije posustajalo. Pomislio bi čovjek da će cjelodnevne aktivnosti i umor učiniti svoje, ali... ma kakvi! Glazba nije utihnula, a noge i grla nisu se smirivali. Falila je koledva Njivičarkama i Njivičarima i jedva su je dočekali poslije godina i desetljeća. Očito se predugo čekalo.

-Je, dugo se čekalo, ali puno se toga mora poklopiti da se organizira ovako nešto. Silan trud, puno volje, prostor poput "Belog kamika" koji nam je izišao u susret, dani i dani proba, osiguranje raznih brojnih detalja... Ali, evo, tu smo i presretan sam što je sve ovako dobro ispalo. A nije ni moglo lošije kad je od prvog trenutka sve pod kontrolom. Svatko je imao svoje zadatke, recimo to tako, svoje resore i brinuo je o njima, ja sam se ulovio koordinacije svega toga i, vidite i sami, divno je. Posebno me raduje činjenica da je s nama i mnoštvo mladih pa, dakle, postoji nada da nećemo morati čekati novih 28 godina da dočekamo neku novu Koledvu u Njivicama, ispričao je Nikola Dapčić, predsjednik Organi-

zacijskog odbora i vjerojatno čovjek koji je najzaslužniji za „reanimaciju“ Koledve u Njivicama.

Dakako, zadovoljstvo viđenim nije mogla, a niti željela sakriti ni načelnica Općine.

- Njivice i život mjesta čine Njivičarke i Njivičari, stanovnici. Bez njih nema ničega pa ni očuvanja ove prelijepe tradicije, bez njih nema Koledve. Današnji dan predstavlja njihov identitet, upravo je Koledva ono što oni jesu i kroz nju, kroz običaj, oni su utjelevali sami sebe i svoje pretke. Sretna sam što su sve to učinili tako lijepo, ponosna sam na njih i uvijek ćemo stajati iza ovakvih i sličnih manifestacija. Čestitam našim kolejanima, rekla je općinska načelnica Mirela Ahmetović koja je i sama kročila kolejanskom procesijom čitav dan.

A kad je noć već duboko prekrila Njivice ipak je došlo vrijeme za polazak. Momak s bandirom opet je stao na čelo kolone koja se, međutim, ni sada nije razišla. Još jednom prošetala je svojim tamom prekrivenim Njivicama i zaputila se u hotel na zasluženu večeru, ali ne i na počinak. Gotovo beskrajna nedjelja završila je tko zna kada, a uza što drugo nego glazbu, pjesmu i ples.

E.M.

Početak mesopusta u Omišlju

Vlast u rukama babana

Početak najveselijeg doba u godini, „petoga godišnjeg doba“, u općini je Omišalj okupio pravu državnu elitu. Prikeštelom su se našli predsjednica Kolinda Grabar Kitarović, mandatar Tim Oreš-

ković te potpredsjednici Vlade Božo Petrov i „Tošo“ Karamarko, s ciljem da Omišljanima prezentiraju svoj Program. Međutim, račune im je pomrsila *mamica* Mare.

– Buduć da sem ja ovdje prva suseda, skoro mi se drži kuća za Općinu, a naši pulitičari su obećali da, veće za drugo leto siguro, ako ne i ovo, bi moge bit gotov ta društveni dom, ja sem sada prišla pitat našu načelnicu malo kjuč Općini. Oni kada sebi daju mandati, oni ga daju na četire leta, a meni su dali samo tri šetemani pa, ako niš drugo, za te tri šetemani, ako bi mi ga ona malo dala..., molila je *mamica*, a načelnica udovoljila njezinoj želji i dala *babanima* ključeve blagajne i Općine.

– Mamica, ja vam imam Plan 21, ne znam zašto mi nitko ne vjeruje. Ali pošto vi, kako čujem, imate neke veze u NATO-u, u EU, kod Obame... ja ću vam dati svoj Plan 21 pa vi probajte u ova dva-tri tjedna izgraditi dom. Možda ćete vi prije. Ali bez obzira na to, ja ću ga svejedno izgraditi, obećala je načelnica Ahmetović. Državni vrh ostao je tako po strani, dok su ulicom odzvanjali pozdravi i odobravanja pacijenata s psihijatrije, maškaranih članova karnevalskih udruga *Babani* i *Omišjanski babani*. Potom su, tradicionalno, podigli karnevalsku zastavu i mesopusta Pacijenta, čime je i službeno započelo vrijeme „očita veselja“ i vladavina maškara u općini Omišalj.

Pacijenti

Općina u rukama mamice

PETO GODIŠNJE DOBA

Omišljani na Korzu

Babani na Riječkome karnevalu

Iza omišaljskih karnevalskih grupa broje se mjeseci truda i rada, a sve s ciljem da i ove godine ne razočaraju i ponovno zasjaje na Riječkome karnevalu. Rezanje, lijepljenje, bojenje, šivanje...samo su neke od aktivnosti u kojima ih je ekipa *Glasnika* zatekla nekoliko dana prije Međunarodne karnevalske povorke što je održana 7. veljače u Rijeci. Slike šarenoga i veselog cvjetnog društva i marljive radionice Djeda Mraza još su jednom obišle svijet, a *babani* iz Omišlja primili pohvale za originalnost i trud. Naravno, najprije od svojih sumještana koji su ih, po običaju, toga jutra došli podržati i ispratiti na najveći i najbolji karneval u Hrvatskoj.

– Mi smo „Bodulske fufice i kumpanija“ i spravimo se od 10. miseca. Naša poruka je da nanki jedan zalivalnjak ne more oprat šporkarije Lipe Naše, rekla je jedna Fufica, članica K.u. *Omišjanski babani*, što je riječkim Korzom prošetala 73. po redu. A da cijela godina bude u znaku darivanja, pozitivne i osmijeha, Omišljanima su poželjeli „Elfići“, pomoćnici najpoznatijega djedice, koji nisu propustili priliku darivati najmlađe slatkisima jer, kako su sami rekli, *Babani* su najsretniji kada nešto daruju. Korzom su prošetali odmah nakon cvjetnog društva, izvrsno se zabavljajući i već razmišljajući o ideji za sljedeću godinu – kako biti još bolji i ljepši?

Elfići

Bodulske fufice i kumpanija

Suđenje Pacijentu

Neka se zapali i gre va zrak

S ovogodišnjim kratkim karnevalskim razdobljem Omišljani su se teška srca oprostili na mesopusni *utorek*, 9. veljače, kada je povorka traktora, na čelu s glavnim krivcem za sve, mesopustom Pacijentom, prodefilirala omišaljskim ulicama Pušća, Baječ, Lokvica i Bjanizov. U mimohodu im se pridružila maškarana povorka te su ih mještani pozdravili i počastili vinom, rakijom, kavom, fritama i rafijolima, a prije svega navratili su u Općinu, gdje ih je kratko primila i načelnica. Krajnji je cilj bila Placa, gdje je Pacijenta čekala teška optužnica i jedina pravedna i očekivana presuda. Posljednju feštu pod maskama uveselila je grupa *Venus* te članovi karnevalskih udruga koji su pripremili ukusan gulaš i njoke, a *Obitelj za mlade* omiljenu dječju karnevalsku poslasticu – *poderane gaće*.

Vrhunac večeri bila je, dakako, presuda pustu, koja ni ove godine nije iznenadila. Ovogodišnji je Pacijent ipak imao čast braniti svoju ludost pred časnim sudom koji su činili predsjednica Kolinda Grabar Kitarović i čelnik Mosta, Božo Petrov. Bez pogovora, proglašen je krivim za aktualna društvena zbivanja: *za izbjegličku krizu, kojoj se kraj ne sluti ni blizu; za situaciju u državi koja je luda, pa psihijatri i pacijenti šetaju svuda; jer su Janezi okrenuli novu stranicu i žicom opasali granicu... Kriv je i da va Omišlju koledve ni bilo, ni se tencalo, ni jalo, ni pilo.* Iako razlozi nisu jasni, kriv je i što obnova kampa kasni. Kriv je i što su na *njivički Grand pri(x)* došla samo kareta tri. Porota je još kaznila tog zlotvora što *prijeti DINOM i tonama otrova, jer koliko još treba godina minuti, dok odgovorni će opasnost tu zbrinuti?* Na Pacijentova leđa natovareno je još štošta pa je mamica Mare dala znak da se zapali i *gre va zrak*. Potom je vratila ključeve Općine načelnici koja je, primivši ih, zaključila da je, unatoč veselju koje maškare donose, vrijeme da se opet primimo ozbiljnoga posla.

Neka gre va zrak!

E.J.

Najtraženije su bile tripice

Nikad veseliji i posjećeniji

BLJAK FEST

U otkačenom i ludom karnevalskom razdoblju može se očekivati svašta, od neobičnih i kontroverznih događaja do neobičnih jela. Tako se u Omišlju, ali i šire, mjesecima s nestrpljenjem očekivalo šesto izdanje neobične gastronomske manifestacije – *Bljak festa* što je potkraj siječnja na omišaljskoj Placi okupio šaroliko društvo, od domaćih ljudi do brojnih gostiju, a svi su pristigli s istim gurmanskim

Omišaljska Placa središte prave gastro fešte

ciljem. Karakteristične namirnice i jela pučke kuhinje ovoga podneblja bile su glavni akteri polemika i kontroverzi. Jesti ili ne jesti «jaja od baka», iza čijeg se naziva kriju bikovi testisi, maneštru od kokošnjih nožica, želuca i vratova, tripice, lignje u kombinaciji s *fažolom*, *zajik* i *palentom*, *ocvirki* i slične namirnice koje, usprkos tomu što su vrlo cijenjene i skupe u gastronomskom svijetu, nekima dižu želudac, a nekima su raj za nepce?

– Prvi puta dolazimo na ovu manifestaciju i sve je jako bljak... Ali fini bljak! Jutros smo bili na snijegu i nakon toga smo odlučili doći ovdje na ručak. Probat ćemo sve što je

ispred nas na stolu, rekli su nam Bljak debitanti, a jedno rapsko društvo nije skrivalo oduševljenje: – Neki od nas su već bili prošlih godina na *Bljak festu* i stvarno smo oduševljeni i iznenađeni. Atmosfera je izvrsna i nevjerojatno je da je sve besplatno. Zasad se «davimo» u tripicama. Treći su spojili ugodno s korisnim, a upravo im je *Bljak* bio povod da malo prozračie kuću.

– Imamo kuću u Omišlju i često boravimo ovdje, ne na *Bljaku* dosad još nismo bili. Zaista je neobična i drugačija manifestacija i to podupiremo. Ovdje smo radi druženja, no sigurno ćemo probati i neke specijalitete. Možda da počnemo sa *zajikom* i *palentom*, predložili su. Jedno je sigurno, svatko tko je došao pronašao je nešto što ne voli i što mu izgledom nije primamljivo, ali, opet, nitko nije otišao nezadovoljan ili gladan. Sva je hrana bila besplatna, a cijene pića simbolične pa ne čudi da su neka jela, poput tradicionalnih tripica, doslovno planula nakon nešto više od jednog sata.

Krokodil za prste polizati

Atrakcija ovogodišnjeg *Bljaka* i apsolutni hit ipak je bio krokodil na gulaš kojega su pripremili gosti iz Rijeke, kuhari riječke tvrtke *Komuna* s predstavnicima organizacije *Kontanje produkcija*. Uz njih, na najposjećenijoj gastro fešti na Kvarneru toga dana kuhali su i maškarani gosti iz Drivenika te vrijedni članovi karnevalskih udruga *Babani* i *Omišjanski babani*, ugostitelji iz konobe *Ulikva*, članovi udruge *Obitelj za mlade* i djelatnici Upravnog odjela Općine Omišalj. Osim u naoko ne baš lijepim, ali mnogima ukusnim jelima i slasticama te ugodnim mirisima što su se širili Omišljem, gosti su

„Daš griz?”

Gosti iz grada Drivenika uvijek se rado odazovu

guštali i u veseloj i opuštenoj atmosferi što ju je zagrijavao Tamburaški sastav *Boduli*, a, zahvaljujući pogodnom vremenu, zabava je potrajala do kasnih večernjih sati.

– S obzirom da maškare ove godine kratko traju, a lani nam je feštu pokvarila kiša, ove je godine *Bljak fest* iz predostrožnosti stavljen je jedan od prvih vikenda karnevala. Nudi se za svakoga ponešto, od tripica za koje se čekalo u redu, preko čudnovatih torti *Omišjanskih babana*, do poderanih gaća udruge *Obitelj za mlade* koje najviše vole oni koji najmanje vole isprobavati – djeca. *Bljak fest* iz godine u godinu raste, u Omišalj dolaze gosti ne samo s riječkoga područja, nego i šire, i cilj nam je još više ga širiti i razvijati, pa već sljedeće godine očekujemo i neke promjene, komentirala je u ime pokrovitelja i organizatora, Općine Omišalj i Karnevalskog odbora, Jelena Bigović najavivši još veći rast *Bljaka*.

NAKON PETNAEST GODINA

UTRKA KARETA GRAND PRIX NJIVICE

Poslije dugih petnaest godina pauze, u Njivicama je zadnjega vikenda u siječnju održana utrka kareta, popularno nazvana *Grand Prix Njivice*. Prošlogodišnji je pokušaj organizacije spriječila orkanska bura, no ove je godine sve proteklo glatko. Organizaciju je na sebe preuzeo Klub mladih *Omišalj*, uz veliku pomoć DVD-a *Njivice*, Udruge *Obitelj za mlade* i članova Boćarskog kluba *Trstena* te pokroviteljstvo Općine Omišalj, *caffè bara Kružni* i *Pizzerije Corona*.

Adrenalina i zabave u Njivicama nije nedostajalo, a za sve je bio dovoljan maškaran vozač i njegov originalni karet. Nažalost, nije ih bilo mnogo.

– Nismo zadovoljni odazivom, očekivali smo više prijavljenih, no, kako smo čuli, problem je u karetima jer ih nisu stigli izraditi na vrijeme. Inače, ideja o obnovi utrke postoji već par godina i na poticaj Općine odlučili smo se okušati u orga-

nizaciji, rekao je predsjednik Kluba mladih *Omišalj* Marin Đunđek.

Utrka je vožena dijelom Primorske ceste, preko Drage, do Ribarske obale. Nizbrdica, zavoji, mokri asfalt..., uff..., teški uvjeti za vožnju, a u njima se najbolje snašao „William’s“. Drugo je mjesto pripalo Deji, a treće je osvojio par Babaja-Zec.

– Najteže je bilo proći zadnji zavoj kod *Vinee* jer je oštar, tlo je sklisko i treba ući u dobro putanji i pokušati se ne sudariti. Inače, vozio sam utrku kareta nekoliko puta kao dijete. Sjećam se da je tada bilo puno više natjecatelja, u čak dvije kategorije: dječjoj i za odrasle. Prije petnaest godina pobijedio sam u dječjoj kategoriji. Karet je od tada stajao u drvarnici i čekao svoju priliku. Danas sam očistio prašinu s njega, podmazao ga, zavidao, isprobao i – pobijedio. Obranio sam titulu iz djetinjstva, rekao je pobjednik njivičkog *Grand Prix* 2016. William Vičević.

E.J.

MALE MAŠKARE

JUNACI, PRINCEZE, ŽIVOTINJE...

U karnevalskom razdoblju, provjereno, najviše uživaju najmlađi. Iako je mesopusni *štajun* bio vrlo kratak, najmlađi su ga jako dobro iskoristili. Maškaran ludilo počelo je već u vrtićima u Njivicama i Omišlju, gdje su se petkom održavale zabave pod maskama. Karneval je vrijeme kada je svatko ono što želi biti pa maštovitih kreacija nije nedostajalo. Ples pod maskama okupio je sve super junake,

prinčeve i životinje, a maškarice su uživale u mesopusnim delicijama, krafnama i fritama, te se natjecale u raznim igrama. Svoj su vrtićki prostor prikladno uredili i okitili, razgovarali o maskiranju te, nakraju, napravili i svog mesopusta kojeg su optužili za

štošta. Na mesopusni *utorek*, vesele su maškarice sa svojim odgajateljicama i nastavnicama prošetale mjestom i uveselile prolaznike, a u Omišlju su im se pridružile i maškarice nižih razreda osnovne škole. Zajedno su posjetile upravno središte Općine, gdje su ih srdačno dočekali načelnica i djelatnici Upravnog odjela te predstavnici karnevalskih udruga.

Za najmlađe su priređene i dvije dječje redute. Ona u Omišlju okupila je u Konobi *Pipo* djecu svih uzrasta. Popodneвно je druženje pod maskama oplemenio klaun, odnosno mađioničar, koji je za maškarice priredio razne igre i zadatke. Pred preprekama su se našli likovi iz crtanih filmova, trbušne plesačice, princeze, bubamare..., a najbolji su, zaslužno, dobili i nagradu.

I dječja je reduta u njivičkom Društvenom centru protekla veselo i zaigrano. Trka s balonima, ples sa šeširom, gađanje Olafa, potezanje užeta i gađanje koševa samo su neke od igara koje su privukle princeze, spidermane, batmane i ostale junake, a neki su se okušali i u karaokama. Redute su organizirane uz pomoć udruga *Omišjanski babani* i *Obitelj za mlade* te Konobe *Pipo*.

Maškarice okupirale Prikešte

Pod maskama najviše uživaju najmlađi

Omišalj te vrijedni članovi Boćarskog kluba *Trstena* i Nogometnog kluba *OŠK Omišalj*, koji su, uz piće, posluživali ukusne kobasice i kiseli kupus. Ipak, najveća gužva na trgu Prikešte nastala je malo iza ponoći, kada su se u centar slavljia sa svojih kućnih zabava preselili brojni Omišljani koji su svojim sumještanima došli poželjati samo najljepše u nadolazećoj

Uvijek veselo na trgu Prikešte

DOČEK NOVE 2016. NA TRGU PRIKEŠTE

Jedina krčka općina koja je za svoje mještanine i njihove goste i ove godine priredila veliko slavlje na otvorenom u silvestarskoj noći ponovno je bila Općina Omišalj. Za veselo i raspjevan ulazak u novu 2016. godinu pobrinuo se glazbeni sastav *Trio Family* koji je, unatoč niskim temperaturama što su vladale u zraku, prisutne mještanine i nekolicinu gostiju iz Slovenije natjerao na plesni podij. Nitko od prisutnih nije ostao gladan ni žedan jer su se za besplatnu okrepku pobrinuli Općina

godini. Za potpuni novogodišnji doživljaj, uz vatromet lijepih želja, nebom je žario i pravi vatromet, a nije nedostajalo ni ostalog pirotehničkog ugođaja.

Svakako treba reći i da je sva hrana, što nije podijeljena tijekom slavlja, već sljedećeg jutra odnesena u riječko Prihvatilište za beskućnike *Ruže sv. Franje* gdje su je s oduševljenjem prihvatili, a, kako su nam prenijeli, korisnike su posebno obradovale kobasice. E.J.

Prvo dobro djelo u 2016.: beskućnicima donirana hrana

BOŽIĆ U OMIŠLJU I NJIVICAMA

Božić je u općini Omišalj proslavljen nizom kulturnih i vjerskih događaja za sve uzraste. Dječje priredbe i igrokazi, koncerti i humanitarne akcije samo su dio aktivnosti kojima je, uz veliki trud raznih udruga s područja općine, uljepšano božićno-novogodišnje razdoblje u Njivicama i Omišlju.

Tako je Mješoviti pjevački zbor KUD-a *Ive Jurjević* tradicionalno, pred Božić, nastupio u Društvenom centru *Kijac*. Koncert je počeo pjesmom *Little Drummer Boy*, a potom su se redale: *Radujte se narodi*, *Bijeli Božić*, *Tiha noć*, *Amazing Grace*, *Oh Happy Day* i mnoge druge. Vjerna njivička publika zbor je nagradila velikim pljeskom i ovacijama nakon svake skladbe te zapjevala zajedno s njima, upotpunivši tako božićni ugođaj koji je vladao dvoranom.

Misna slavlja

Dakako, središnji je događaj bio doček samoga Božića, Badnja noć. Tiha noć je u Njivicama i Omišlju, tradicionalno, protekla svečano. Brojni su se vjernici okupili na dječjoj polnočki u župnoj crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije u Njivicama, kojoj je

Dječja polnočka u Njivicama

prethodio igrokaz kojim su najmlađi čestitali rođendan malome Isusu, a vlč. Božidar Volarić čestitao okupljenima Božić, blagoslov božje ljubavi, kako je kazao.

Raspjevani zbor KUD-a *Ive Jurjević*

Okićena i raspjevana bila je i omišaljska župna crkva, a nakon misnoga slavlja i čestitke vlč. Antona Bozanića, velik se broj Omišljana zadržao na Placi, gdje su, uz tople napitke, jedni drugima čestitali taj najveseliji i najtopliji dan. Placu su, kao i prethodnih godina, krasile jaslice u prirodnoj veličini, napravljene od prirodnih materijala, a koje su izradili vrijedni članovi Društva za poljepšavanje Omišlja i K.U. *Babani*. Svečano je i raspjevano bilo i za Stipanju, na tradicionalnom Božićnom koncertu župnoga zbora, kojega dugi niz godina vodi sestra Valentina Marinović. Zbor i solisti izveli su niz božićnih pjesama, od klasičnih od narodnih, pučkih i svojim pjevanjem ugrijali srca onih koji su ih došli podržati.

E.J.

Veseli školski Božić

Kao i svake godine ususret božićno-novogodišnjim praznicima, omišaljski su osnovci, uz pomoć svojih učitelja i profesora, priredili tradicionalnu Božićnu priredbu u dupkom ispunjenoj auli Škole. Osim školskoga zbora, koji je širio božićnu radost svojim pjevanjem, svaki je razred pripremio posebnu točku kojom se predstavio, a priključili su se i učenici koji pohađaju produženi boravak, vjeroučenice 5. i 6. razreda te učenici izborne nastave talijanskog jezika. Pokazavši svoje glazbeno, dramsko, literarno i plesno umijeće, svojim su prijateljima, roditeljima, bakama i djedovima te učiteljima čestitali Božić i zaradili simpatije publike kojoj nije bilo teško gotovo dva sata bodriti simpatične učenike.

UČENICI OSNOVNE ŠKOLE OMIŠALJ NA TRENUTAK POSTALI NOVINARI

Ozbiljan život i posao iz dječje perspektive. U ovom broju Glasnika odlučili smo predstaviti vam novinarske radove učenica osmog razreda Osnovne škole Omišalj u kojima maštovite djevojčice intervjuiraju neke od u prvom redu sebi važnih i zanimljivih osoba.

Njihov je izbor "pao" na općinsku načelnicu, školsku kuharicu i pedagogicu te voditeljicu *Udruge Obitelj za mlade*. Njihove radove prenijet ćemo u fragmentima, baš onako kako su ih i napisale, bez lekture i redakteure.

MIRELA AHMETOVIĆ, načelnica Općine Omišalj

Usrećuje me zadovoljstvo sumješšana

• *Gdje ste se školovali i što ste završili?*

Išla sam u osnovnu školu u Kraljevici, a u Omišlju sam tek od 16-te godine. Potom sam upisala Ekonomsku školu u Rijeci, nakon srednje završila sam Fakultet za turistički i hotelski menadžment u Opatiji. Nakon tog fakulteta završila sam Znanstveni magisterij na Ekonomskom fakultetu. Još uvijek se školujem, trenutno sam na Doktorskom studiju na Ekonomskom fakultetu u Rijeci.

• *Što vam je ostalo u sjećanju iz školskih dana?*

Ostalo mi je u sjećanju to da sam sjedila u zadnjoj klupi i tamo mi je bilo jako interesantno. Sjećam se da sam jako voljela engleski jezik i tjelesni. Iz srednje su mi ostale u sjećanju kave s prijateljicama. Zapravo svaka godina nosi neko novo sjećanje.

• *Da li vam se sviđa ovaj posao koji radite?*

Ovaj posao volim raditi posebno u trenucima kada to uspješno radim. Naravno kao i u svakom drugom poslu zna me to ljutiti

najviše iz nemoći kada ne uspijem realizirati neki projekt. Ukupno gledano volim ovaj posao i voljela bih ovo i dalje raditi.

• *Čime se bavite u slobodno vrijeme?*
U ono malo vremena šećem svoje pse Rina i Pipu, to mi nekad stvara napor jer kad je ružno vrijeme onda mi se baš ne da izlaziti.

• *Što vas usrećuje?*

Usrećuje me uspjeh. Ako govorimo o poslu onda me usrećuje dobro odrađen projekt i zadovoljstvo na licima mojih sumješšana. Usrećuju me male stvari.

• *Imate li neku ne ispunjenu želju?*

Zapravo nemam neku ne ispunjenu želju koju nisam počela ostvarivati. Volim reći da sam veliki sretnik koji što god zaželi zapravo ostvari. Mislim da za ostvarene želje treba to dovoljno željeti.

Ana Dukić, Petra Dukić i Lara Kukić

PETRA NARANĐA, pedagoginja u OŠ Omišalj

Voljela bih da me se učenici ne boje

• *Je li ovo prva škola u kojoj radite?*
Ne, ovo nije prva škola u kojoj radim, ni prvo zanimanje koje radim u školi.

• *Gdje ste još radili (i što)?*

Radila sam u četiri škole, i kao pedagogica i kao asistent u nastavi. Radila sam još i u dječjem domu.

• *Volite li raditi s djecom?*

Da, volim dječju radoznalost i njihov zanos. Osjećam se ugodno u njihovom društvu.

• *Kakav je vaš posao?*

Krasan je posao, pedagog je osoba koja se brine i nastoji unaprijediti domenu odgoja i obrazovanja unutar škole.

• *Što biste bili da niste pedagog?*

Nisam sigurna što bih radila da nisam pedagogica. Možda bih bila glumica (smijeh).

• *Dali ste imali pedagoginju u školi kada ste vi bila učenica?*

Imala sam pedagoginju i jednom sam bila kod nje zbog pričanja na satu.

• *Koje je vaše mišljenje o njoj, i kakvi ste vi nasuprot njoj?*

Bojala sam se pedagoginje i ja bih voljela da se moji učenici danas ne boje mene na isti način.

Bernadra Zulić i Heda Bedić Žuvić

MUHAREMA MUHAREMI, kuharica u OŠ Omišalj

Djeca kažu kad im se hrana ne sviđa

• *Dobar dan kuharice, možete nam za početak reći kad ste počeli i koliko dugo radite u ovoj školi.*
Bok cure, u školi sam počela raditi 1987. godine odmah nakon otvorenja, dakle kuham djeci ovdje punih 29 godina.

• *Gdje ste završili srednju školu?*
Osnovnu i srednju školu sam završila u Bosni i Hercegovini.

• *Gdje ste stekli iskustvo za rad i jeste li radili negdje prije škole? Biste li rađe zamijenili svoj posao ovdje s nekim u restoranu?*

Iskustvo sam stekla sama, život me naučio. Prije sam radila 10 godina u Brodokomercu i tu sam dosta naučila. Svakako bih ostala ovdje, volim raditi s djecom oni su bar iskreni, kažu kad im se nešto sviđa ili ne sviđa i ja to volim čuti, također sam si svoj gazda, nema žurbe, uživaš.

• *Smišljate li sami ono što ćete kuhati? Mislite li da je to zdravo?*

Ne, meni sastavlja školski doktor, Dr. Tomac i služba školske medicine. Mislim da je zdravo, ja se trudim koliko mogu.

• *Što najradije kuhate? Koje je vaše najdraže jelo?*

Volim kuhati tjesteninu a to mi je ujedno i najdraže jelo, tjestenina s raznim umacima.

• *Mislite li da je marenda preskupa?*

Mislim da je 7 kn dobra cijena, isplati se primati mareнду.

• *Što ako neko dijete ne voli nešto? Davate li nešto u zamjenu?*

Najčešće dam iako ne bih smjela, osim u slučaju alergije i slično, ali šta ću bude mi žao da djeca budu gladna.

Mihaela Kranjec, Elena Tota i Iva Bubanj

VERICA DRAGIČEVIĆ, voditeljica Udruge Obitelj za mlade Njivice

Uz djecu sam uvijek mlada i vesela

• *Koliko već radite ovdje?*

Radim ovdje već punih dvanaest godina.

• *Što djeca mogu naučiti u Vašim radionicama?*

Sve. Od kuhanja, heklanja, šivanja, likovnih tehnika (dekupaž, cvjetovi od najlonki itd.) do glume, pjevanja, plesanja. Uglavnom se prilagođavam njihovim željama pa ponekad i oni mene uče.

• *Da li je naporno raditi s djecom i koje su prednosti, a koji nedostaci u Vašem poslu?*

Nije naporno. Nedostatak je radno vrijeme koje traje cijeli dan, ali ipak uživam jer sam uvijek s djecom pa se osjećam mlado, veselo i nikada mi nije dosadno!

• *Što ste htjeli postati kad ste bili mali?*

Učiteljica ili teta u vrtiću.

• *Čime se bavite u slobodno vrijeme?*

Nemam slobodnog vremena, ova Udruga je na neki način moj život.

• *Najdraži film i knjiga?*

Film- Bilježnica, knjiga- Tri ratna druga od Remarka.

• *Smatrate li se uspješnom osobom?*

Da. Dobra sam mama, dvanaest godina radim ovdje, dobila sam i godišnju nagradu od Općine. Mislim da je to popriličan uspjeh!

• *Koji su vaši ciljevi u sljedećih pet godina?*

Zaposliti četiri mlade osobe u Udrugu i dobiti neka sredstva kako bismo mogli napraviti sve što namjeravamo te time uljepšati vrijeme koje djeca provedu ovdje.

Berina Čočić i Dorotea Ivanković

OŠ OMIŠALJ

Osmaši svjedočili potresnim pričama Olega Mandića

OSMAŠI OBILJEŽILI MEĐUNARODNI DAN SJEĆANJA NA HOLOKAUST

Osmaši svih krčkih škola, pa tako i OŠ Omišalj, 29. su siječnja u predvorju OŠ „Fran Krsto Frankopan“ u Krku obilježili Međunarodni dan sjećanja na Holokaust i sprečavanja zločina protiv čovječnosti. Kako je Holokaust kao tema integriran u godišnji plan i program ne samo povijesti, već i hrvatskoga jezika, vjeronauka i likovne kulture, riječ je o jednom u nizu školskih projekata kojim se pokušalo predstaviti dio povijesti koji još i danas snažno utječe na živote brojnih Europljana. U službenom je dijelu programa prikazan dirljivi dokumentarac Igora Paulića *Povratak posljednjeg*, što govori o sudbini obitelji Mandić iz Opatije. Glavni lik Oleg Mandić, danas osamdesettrogodišnjak, koji je bio i poseban gost u publici, vraća se u Auschwitz kako bi

s gledateljima podijelio potresna svjedočanstva i odveo ih u obilazak toga zloglasnoga nacističkog logora. Mandić je, naime, kao jedanaestogodišnji dječak tamo proboravio osam mjeseci te je, nakon odgledanog filma, s učenicima i uzvanicima podijelio svoja potresna svjedočanstva, odgovarajući na njihova pitanja i potaknuvši raspravu.

Manifestacija je bila popraćena izložbom likovnih i prezentacijom literarnih učeničkih radova na temu Holokausta, a realizirana je suradnjom stručnog aktiva učitelja povijesti i Udruge antifašističkih boraca i antifašista otoka Krka, uz pomoć ravnatelja krčkih osnovnih škola i financijsku potporu svih krčkih općina i Grada Krka.

E.J.

21

U ZNAKU BROJKE 100

Osnovna škola Omišalj 17. je veljače obilježila stoti dan nastave i priključila se međunarodnom i nacionalnom projektu što okuplja učenike i učitelje od 1. do 4. razreda. Zanimljivo je da je stoti dan škole ujedno je i stoti dan postojanja samostalne OŠ Omišalj, nakon odvajanja od krčke škole Fran Krsto Frankopan. Kroz odabrane teme i aktivnosti u sklopu odgojno-obrazovnog rada, poput odabira sto riječi na zavičajnom govoru, rješavanja sto matematičkih zadataka, pronalaska sto mjesta u zavičaju, sadnje sto sjemenki mediteranskoga bilja, pronalaska sto engleskih riječi i sto namirnica piramide zdrave prehrane te priče o tome kako je naše mjesto izgledalo prije sto godina i pisanja učeničkog sastavka od stotinu riječi na tu temu, učenici su na poučan i zabavan način obilježili prvih sto dana nastave i za uspomenu snimili milenijsku fotografiju, poredavši se u oblik brojke 100. Sasvim slučajno, u formiranje brojke uključilo se 94 učenika i 6 učiteljica, koliko ih ukupno ima u razrednoj nastavi.

Sto dana OŠ Omišalj

E.J.

KATICI IVANIŠEVIĆ U ČAST

U povodu 81. rođendana Omišljanke, prof. emerit. dr. Katicice Ivanišević, Filozofski fakultet u Rijeci slavljenicu je obradovao posebnim darom, »Zbornikom u čast Katicice Ivanišević«.

To jedinstveno djelo, što ga je uredila dekanica spomenutog Fakulteta Ines Srdoč-Konestra, objedinilo je znanstvene radove i bogati životopis nekadašnje rektorice Sveučilišta u Rijeci, ali i nekad visokorangirane političarke "Tuđmanova doba". Predstavljeno je u prvoj polovici siječnja u Rektoratu, a tijekom svečanosti aktualni rektor Sveučilišta Pero Lučin istaknuo je da je tim činom Ivanišević, prvog hrvatskoj rektorici uopće, i njezinom radu ukazano dužno poštovanje. Slično se o slavljenici izrazio i riječki gradonačelnik

Vojko Obersnel, naglasivši da je riječ o osobi impresivnog životnog puta koja je objavila niz znanstvenih radova, ali i iza koje je bogata društvena i politička karijera. Izrazio je i nadu kako će "Zbornik" biti poticaj Katici Ivanišević za stvaranje nekih novih publikacija.

Još uvijek vrlo vitalna i produktivna Ivanišević, zahvalila se svima koji su stvarali djelo napisano u njezinu čast.

- Veliko hvala na ovom predivnom daru što, ustvari, predstavlja svojevrsno svjedočanstvo povijesti u koju je, eto, utkan i moj život. Iza svih tih mojih godina, tijekom kojih sam obnašala velike i značajne dužnosti, i iza svega što sam napravila stoji golemi trud i rad, rekla je Katica Ivanišević.

Zbornik se sastoji od četiri dijela: životopisa Ivanišević i posveta niza istaknutih osoba, osvrta na njezine brojne radove, znanstvenih i esejističkih radova, njih osamnaest, te, na kraju, pjesama što ih je dvanaest pjesnika posvetilo slavljenici.

E.M.

SMIJEH SLOBODE ILI SJEĆANJE NA FERAL

Dupkom je općinska Vijećnica bila puna 16. siječnja kada je u njoj promovirana knjiga autora Borisa Pavelića, novinara „Novog lista“, „Smijeh slobode-Uvod u Feral Tribune“. Djelo je to, kako i naslov sugerira, u potpunosti posvećeno poodavno upokojenom splitskom tjedniku „Feral Tribune“, ali u velikoj mjeri posvećeno i profesionalnom, poštenom, hrabrom, a na trenutke i ludo hrabrom bavljenju novinarstvom. Promociji knjige, uz autora Pavelića i direktora izdavačke kuće „Adamić“ Dragana Ogurlića, prisustvovali su i Predrag Lucić te Boris Dežulović, suosnivači, tvorcima, urednicima i jedna od prvih pera „Ferala“. Pripovijedalo se u Vijećnici o olovnim 90-im godinama prošlog stoljeća, o novinarstvu, o neumrlom Miljenku Smoji, o nekim od tekstova što su uzdrmali hrvatsku, ali i svjetsku javnost (poput onog o ubojstvu zagrebačke obitelji Zec ili ratnim zločinima u Pakračkoj Poljani i splitskoj Lori)... Prisjetili su se legendarni novinari i nastajanja još legendarnijih naslovnica s fotomontažama (primjerice one s Franjom Tuđma-

nom i Slobodanom Miloševićem zagrljenima u bračnoj postelji), satiričnih rubrika poput „The Greatest Shits“ i „Bilježnice Robija K.“... Odgovarali su Pavelić, Lucić i Dežulović i na brojna pitanja publike, ali na kraju i konstatali da neki novi „Feral“ iz njihovih pera i u takvom obliku na kioscima više nikada nećemo vidjeti.

Ovacije za Melodije smijeha i slobode

Nakon promocije Pavelićeve knjige, Boris Dežulović i Predrag Lucić izveli su „Melodije smijeha i slobode“, *sit-down cabaret* koji je vidljivo iznenadio publiku, ali je i nasmijao do suza. Spomenuti je dvojac svojim izvrsnim glasovnim sposobnostima, bez razglasa i ikakvih instrumenata, na poznate melodije vokalno interpretirao satirične pjesme Predraga Lucića te Dežulovićeve pjesme iz zbirke „Pjesme iz Lore“. Između glazbenih točaka, glavni akteri cabareta razgovarali su na neobičnom hrvatsko-kanadskom govoru, aludirajući naravno na izgovor mandataru nove Vlade. U svom satiričnom glazbenom nastupu jednako su se dotakli i hrvatske ljevice i desnice, i kulturnjaka i ekologa i raznoraznih društvenih pojava kojima smo

svjedoci posljednjih godinu dana. Velika količina energije proizašla iz sjajnog *cabareta* nagrađena je ovacijama i bisom oduševljene publike. Omišaljska je vijećnica tako bila poprište smijeha i satire koja ocrtava hrvatsku zbilju te političku i društvenu klimu koja vlada Lijepom Našom.

E.M. i E.J.

Klub mladih Omišalj i Društvo za poljepšavanje razveselili dječicu biciklami

VELIKO SRCE OMIŠLJANA I NJIVIČARA

Pomoći onima kojima je pomoć najpotrebnija, najsiriromašnijima ili nezbrinutima, misao je vodilja mnogih koji su blagdanske, ali ne samo te dane iskoristili upravo kako

bi pokazali svoje veliko srce. Tako su u Njivicama i Omišlju, u organizaciji nekolicine udruga, organizirane brojne humanitarne akcije. Vodstvo Društva za poljepšavanje Omišlja novac prikupljen prodajnom adventskom izložbom prosljedilo je potrebitim obiteljima iz općine Omišalj. Na sam Badnjak, odnosno prije i nakon polnoćke, plemenita su djela također činili Klub mladih Omišalj s Društvom za poljepšavanje Omišlja te Armada Kijac, prikupivši financijska sredstva za one najosjetljivije – djecu. Sva sredstva prikupljena prodaj-

jom kuhanog vina na Placi u Omišlju i Njivicama utrošena su za korisnike Doma za djecu i mladež Kraljevica-Oštro, odnosno Dječjeg doma Ivana Brlić Mažuranić u Lovranu, a donacijom je potonju akciju podržala i Općina. Uz to, Općina Omišalj se prije blagdana uključila i u projekt Socijalna samoposluga

Kruh sv. Elizabete, a nisu zaboravljeni ni njezini mještani slabijega imovinskog stanja, bolesni i nemoćni, roditelji poginulih branitelja i stariji kojima su, uz pomoć Odbora za odgoj, obrazovanje, socijalnu skrb i zdravstvenu zaštitu, uručeni novčani bonovi i paketi s nadom da će barem malo pomoći upotuniti blagdanski budžet.

E.J.

Klub mladih Omišalj u akciji

Armada Kijac prikupljala novac za Dječji dom u Lovranu

TREĆA GODINA POSTOJANJA

I OPĆINA OMIŠALJ POMAŽE RADU RIJEČKOG HOSPICIJA

Prvog dana veljače u Rijeci je obilježen rad Hospicija "Marija Krucifiksa Kozulic". Ustanova je to palijativne skrbi, prva takve vrste u Hrvatskoj, što ju je prije tri godine otvorio tadašnji ministar zdravlja Rajko Ostojić, čega se dirljivim govorom prisjetila i njegova ravnateljica Daniela

Orbanić. Osnivač Hospicija je Riječka nadbiskupija, a, osim suosnivača, Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke, od prošle godine njegovo funkcioniranje pomaže i Općina Omišalj.

Obilježavanju treće godine postojanja prisustvovala je i općinska načelnica Mirela Ahmetović, a, uz financijsku pomoć što će je Hospicij uživati i u sljedećim godinama, poseban poklon Općine dobio je vjerni čuvar zdanja na riječkom Belvederu, udomljeni pas Dim kojemu je Općina poklonila veliki paket hrane.

E.M.

ZALJUBLJENI U OMIŠLJU

Ljubav u Otvorenom kazalištu OMIŠALJ

Ljubav kao vječna i neiscrpnja inspiracija i ove je godine potakla zaljubljenike u poeziju da se okupe u *Otvorenom kazalištu Omišalj* i poslušaju neke od najljepših ljubavnih stihova što su za njih na Dan zaljubljenih, 14. veljače, krasnoslovlili Mirjana Žec, Augustin Augustinović, Zlata Hodžić, Marija Seka Kovačević, Gordana Jurišić i Bosnimir Ličanin. Romantično društvo tematski se usredotočilo na pjesnike koji su povezani s Omišljem, pa je publika uživala u stihovima Josipa Pupačića, pjesnika koji je poginuo u zrakoplovnoj nesreći iznad Omišlja, zatim Nikole Kraljića, omišaljskoga barda čakavske poezije te Petre Štropin, mlade poetese koja je prerano napustila Omišalj, preminuvši od posljedica prometne nesreće. Osim njih, čuli su se i krasni ljubavni stihovi ostalih krčkih pjesnikinja, ali i velikana hrvatske i svjetske književnosti, poput Antuna Gustava Matoša, Tina Ujevića, Arsena Dedića, Ljermontova... Ugodnu i emotivnu večer sudionici su dodatno začinili, otpjevavši neke od najljepših ljubavnih pjesama.

Kako najmlađi slave Valentinovo

Valentinovo su u Društvenom centru *Kijac* obilježili i najmlađi. Podsjetili su publiku da ljubav svima treba i na šaljiv način opisali kako je to kada je dječak zaljubljen te recitali poznate dječje ljubavne rime i izreke o ljubavi. Po svojoj želji, prošetali su modnom pistom i održali modnu reviju, kojoj nije mogla odoljeti i pokoja mama te su svi zajedno uživali u slasticama koje su pripremili roditelji. Program je organizirala Udruga *Obitelj za mlade*, uz potporu Općine Omišalj i Grada Krka, Zaklade Hrvatska za djecu i tvrtke Elgrad.

E.J.

Recital ljubavne poezije u Otvorenom kazalištu Omišalj

TELESKOP U FUNKCIJI

Panoramski teleskop, što se nalazi na Velih stenah, ponovno je u funkciji. Servisiran je, rekonstruiran i uređen i odnedavna ponovo mještanima i gostima na raspolaganju. I najvažnije, svi zainteresirani mogu ga koristiti besplatno.

PETRA DEŠA, TREĆU GODINU ZA REDOM DOBITNICA NAGRADE HRVATSKOG PARAOLIMPIJSKOG ODBORA

Kuglašica, skijašica, nov I U SVEMU USPJEŠNA

O sportskim uspjesima dvadesetosmogodišnje Petre Deša redovito smo izvještavali u prošlim brojevima Glasnika. Posljednje veliko priznanje, nagrada Hrvatskog paraolimpijskog odbora za najbolju i najuspješniju sportašicu s invaliditetom u neparaolimpijskim sportovima u 2015. godini, treće takvo u nizu, bilo je povod da s ovom svestranom djevojkom razgovaramo o njezinu životu, invaliditetu, sportu i, dakako, o Omišlju.

*Kada si se i zbog čega preselila iz Omišlja i kada su počeli tvoji problemi s vidom?

- Djetinjstvo i dio obrazovanja provela sam u Omišlju, gdje sam živjela s bratom i roditeljima. Sada živim u Zagrebu, evo već 14 godina. Tu sam završila srednju školu i fakultet te, zbog većih mogućnosti negoli u Omišlju ili u Rijeci, ostala. Naučila sam živjeti u velikom gradu, samostalno se kretati, upoznala sam nove ljude, stekla ne tako velik, ali pošten krug prijatelja i u svakom se slučaju vidim do kraja života u Zagrebu. Mnogi se iz Omišlja ne vesele odlasku u Zagreb jer ih vežu lijepe uspomene za mjesto. Ne mogu reći da mene ne vežu, ali jednostavno zbog nedostatka vida u Omišlju nemam prostora ni kapaciteta za život. „Problemi“ s vidom počeli su od naj-

Petra u društvu premijera Oreškovića i Tomislava Mađžara prilikom dodjele nagrade za najuspješniju sportašicu

ranije dobi. Naočale sam nosila od vrtića pa sve do kraja osnovne škole, kad jednostavno više nisu bile pomoć, već smetnja i trošak. Bila sam na dvije operacije kojima je postignuto to da mi vid nije potpuno pao, već imam neki ostatak vida, svjetlo-sjene. Vidim umjetno svjetlo, vidim prirodni slijed svjetla, obrise. To mi dosta pomaže primjerice noću, kada, ako idem u dućan, vidim osvijetljeni izlog pa lakše i brže pronađem ulaz. Vid ne koristim često, maksimalno se oslanjam na sluh, ali katkad ono malo što primijetim pomogne.

Bijeli štap frustrira

*Koliko je bilo teško napustiti obiteljski dom, Omišalj? Kako si se tada snašla? Jesi li nailazila na prepreke, probleme? Kako si ih savladala?

- Pa svakako da je bilo teško. Otišla sam u Zagreb, grad koji se ne može mjeriti s mjestom iz kojeg sam otišla. Omišalj ima svega tri-četiri zebre, semafor je nepotreban, nema križanja, nema gužvi, nema buke... Bilo mi je 14 kada sam otišla, sama... Svakodnevno sam se čula s roditeljima, svaki drugi tjedan odlazila kući, ali s vremenom su se ti odlasci prorijedili. Društvo, izlasci, kave, treninzi i natjecanja... Prepreka je nemoć prvo u tome što se nisam mogla samostalno kretati kako sam to činila u Omišlju gdje nisam koristila bijeli štap. Svaki putić, prečicu, kamen, stup u Omišlju poznajem... Znam gdje postoji, a gdje ne postoji rasvjeta. U Zagrebu je nemoguće kretati se kao osoba s oštećenjem vida bez štapa. Prvo, prepreka je posvuda, pa i ondje gdje ih čovjek ne može ni zamisliti, a drugo, ljudi uokolo ne znaju da ne vidim. Bijeli štap i pas vodič su signal ljudima da osoba ne vidi, da joj se treba pomaknuti, da joj se može, a katkad i treba pružiti pomoć... Tijekom trećeg razreda srednje škole počela sam se kretati uz bijeli štap, što nisam lako prihvatila. Bilo me je sram i, upoznavši jednu djevojku s psom vodičem, htjela sam i ja tako. Ali taj će dio doći kasnije.

*Iako si dosta samostalna, što ti predstavlja najveću prepreku danas?

- Danas mi najviše predstavlja problem, a to će mi uvijek i predstavljati, način za sigurno, samostalno kretanje. Zagreb je velik grad, svakodnevno se u njemu nešto mijenja, a svaka promjena promjena je i u mom kretanju. Prepreka je i to što se već dvije godine

Petra Deša dobiva priznanje za najuspješniju sportašicu neparaolimpijskih sportova u 2015. godini

ponovo krećem uz bijeli štap, što me frustrira jer je to za mene sporo kretanje. Zamorno je tražiti svaki stupić, rub pločnika... Ljudi ne gledaju, hodaju „ko muhe bez glave“ prešakaćući mi štap, a nerijetko se dogodi da mi se štap slomi ako zapnem za nešto ili nekoga. Harry, moj prvi pas vodič, bio mi je sve. S njim sam se kretala bez brige i pameti. On je za mene radio maksimalno, a ja sam mu vjerovala katkad i previše.

*Imaš li i sada psa vodiča?

- Ovo mi je zaista bolna tema i svaki puta o njoj progovaram uz suze... Nedostatak ovog osjetila zaista je težak križ i treba se znati nositi s njime, kročiti kroz život. Mogu reći da po vidu ne pamtim dobro svoje djetinjstvo, ali razumijem ga danas kad mi je 28 godina jer – djeca ne razumiju! Djeca ne razumiju pa im je sve smiješno, rugaju se i zezaju, ali danas im je

Novinar-ka...

Damir Šenčar, HINA

sve oprošteno. Više boli kada danas doživim ružnu riječ, ružan pogled zbog svog invaliditeta od odraslih osoba... Dakle, pas vodič... Moj Harry, čupavi, veliki crni *flatcoated retriever* ušao je u moj život kada je napunio dvije godine, 6. veljače 2008. Od toga dana on i ja smo bili nerazdvojni. Uvukao se svakome u kožu, a kad je otišao ostavio svima samo lijepa sjećanja, smiješne zgode i herojske pothvate. Vodio me punih šest godina, a potom se razbolio i otišao, ostavivši me na milost i nemilost kretanju uz bijeli štapić. Drugog psa još čekam, evo, druga godina zaredom će, ali sve se nekako nadam da će ova godina biti ta kada će u moj život opet uletjeti neko dlakavo pseto i usrećiti me, voditi me, prolaziti sa mnom gradom, zaobilaziti prepreke, upoznavati ljude...

Obitelj je najveći oslonac

* Jesu li se ispunili tvoji ciljevi, snovi? Kako oni sportski, tako i poslovni?

- Iskreno, kratkoročno jesu. Samostalno živim u Zagrebu, imam svoj stan, završila sam fakultet i stekla titulu magistrice novinar-

stva. Sretno sam zaljubljena, imam zaista nekoliko dragih prijateljica, imam gdje otići sama, a imam i s kime. Bavim se sportom, družim se s ljudima, ali... Kratkoročno – ipak sam privremeno zaposlena jer program stručnog usavršavanja traje godinu dana. Što će biti nakon tog, vidjet ćemo... Trenutno sam šesti mjesec na Hrvatskom radiju. Radim, trudim se, učim. Odlazim na teren katkad sama, ali većinom s kolegama... Dakako da bih željela ondje ostati raditi, ali svakako ću po završetku pisati molbe na svaku adresu koja mi može pružiti posao. Što se sporta tiče, dobro mi je. Treniram, ostvarujem vrhunske rezultate, putujem... Sport mi je odskočna daska, to je prolaz kroz kojeg ulazim u društvo.

* Tko ti daje poticaj u tome što radiš, tko ti je oslonac?

- Najveći oslonac su mi roditelji i brat, zapravo, jednom riječju sportska obitelj Deša. Brat Marko se tijekom osnovne i srednje škole bavio sportom, svakodnevno je donosio medalje i pehare, a ja sam bila najponosnija sestra na svijetu. Sada mu vraćam, sad je on najponosniji brat na svijetu. Tata je također u sportu, iako nema svojih rezultata. Zaslužan je za mnoge druge mlade sportaše koji postižu vrhunske rezultate. Mama je rekreativka i žena koja će se dobro uklopiti u društvo. Pjeva, pleše, zaigra boće, odbojku... Imam podršku, imam uvijek od njih pruženu ruku ne samo u sportu već u cijelom životu. Uvijek ih pitam za mišljenje, iako ne mogu reći da ih uvijek poslušam, ali koje dijete poslušna svoje roditelje baš, ali baš uvijek? Dakako, poticaj i podrška u svemu su mi i prijatelji, a sada i dečko Mario koji je kratko u mom životu, ali vjerujem da je jako ponosan.

Tvrđoglavost kao vrlina

* Što ti znači sport? Što sve treniraš?

- Meni je sport prolaz kroz koji sam ušla u društvo, socijalizirala se s mladim ljudima, ljudima bez invaliditeta. Kad postigneš uspjeh primijeti te svatko. Kuglanjem se bavim već deset godina. Nije mi to bio prvi sport, a bome ni omiljeni, ali s uspjesima, postignućima i treninzima zavoliš i ono što ti nije u početku išlo. Tu se moja tvrdogla-

vost pokazala kao vrlina. Znatiželja je nešto što imam u sebi još odmalena, svašta isprobavam. Malo sam trenirala atletiku, veslala sam, ali skijanje je nešto predobro. Skijam kao slijepa osoba, sasvim normalno kao i svi, jedino što skijam sporije. Imam svog učitelja koji mi daje govorne naputke. Na Sljemenu sam svaku zimu, svaki vikend...

* Koji ti je najdraži sportski uspjeh? Ima li varanja u kuglanju za slijepu i slabovidnu?

- Svaka medalja, svaki novi rezultat su mi dragi, ali izdvajam dva. Prvi je srebrna medalja iz 2011. godine, na drugom Svjetskom prvenstvu u kuglanju za slijepu i slabovidnu u Sarajevu. Mnogi ističu zlatnu medalju kao najdražu, ali ova srebrna je došla pošteno. Ima li varanja u kuglanju? Naravno, i zato mi je ova medalja posebno draga, s obzirom na to da na prvom Svjetskom prvenstvu nisam ostvarila bolji plasman od drugog zbog varanja igračice koja je virila, unatoč pravilu da svi u b1 kategoriji (kategoriji potpuno slijepih kuglača) moraju imati neprozirne naočale jer neki imaju mali ostatak vida, i tako postigla bolji rezultat. Sad sam mirna, u Sarajevu je natjecanje postroženo i uz naočale imamo i flastere preko očiju pa smo tek sada sve jednake, a ja najbolja! Sljedeći moj uspjeh je onaj od prošle godine, ali ne medalja već rekord kojeg sam teško srušila, a koji je bio postavljen 2007. godine na prvom Svjetskom u Košicama.

Najbolji je omišaljski sladoled

* I pitanje za kraj... Vuče li te katkada nostalgija za Omišljem?

- Znaš ono kad čuješ da netko kaže da ima kuću na moru pa mu se kontinentalci dive? Tako se ja osjećam. Volim more, posebno tijekom zime i proljeća dok nema turista i buke. Volim doći u Omišalj, prošetati ulicama, popiti kavu i pojesti najbolji sladoled u našoj slastičarnici u gradu. Veseli me što mogu pozvati svoje prijatelje, većinu njih iz kontinentalne Hrvatske, što ih mogu provesti mjestom i pokazati im zanimljive kutke. Omišalj je meni mjesto za odmor i baš sam sretna što mogu uvijek reći da i ja imam kuću na moru!

E.J.

Petra s Harryjem

VATERPOLO KLUB PALADA

RASADNIK TALENTIRANIH VATERPOLISTA

Njivički Vaterpolski klub *Palada*, u kojem treniraju mlade nade, uzrast do 13 godina, potkraj je siječnja upisao prvu veliku pobjedu. Uvladavši VK *Pula* i pobijedivši 11:10, osvojili su brončanu medalju na Županijskom prvenstvu u konkurenciji od devet klubova. Osim toga, njihova je utakmica proglašena najboljom na prvenstvu. Treneru i mladim vaterpolistima to je vjetar u leđa za daljnje sportske uspjehe kojih će zasigurno biti.

– Konkurencija je bila jaka jer nisu tu bili samo županijski klubovi, već i VK *Triestina* iz Trsta, VK *Delfin* iz Rovinja, klubovi s velikom tradicijom, zatim VK *Pula*, koji je maksimalno iskoristio mogućnost igre starijih igrača te VK *Jadran Kostrena*, VK *Opatija*, VK *Primorje*, VK *Crikvenica* i VK *Lošinj*. Među tim ekipama, mi smo najmlađi, ali nakon natjecanja definitivno se iskristaliziralo da smo u radu s djecom, poslije *Primorja*, najbolji, ponosno je istaknuo trener i predsjednik njivičke *Palade*, Nikola Dapčić.

U pet godina rada odigrano je preko 180 utakmica, a kroz *Paladu* je prošlo preko stotinu malih vaterpolista. Ljeti stalno trenira 30-ak djece, uz one povremene i polaznike škole plivanja kada se taj broj udvostručuje.

Baza u Njivicama

Trenutačno u *Paladi* stalno trenira 15 djece, godišta 2004. – 2008., a među njima su i dvije djevojčice, Laura Virag i Korina Jureša koje također na posudbi u *Primorju* postižu značajne rezultate i osvajaju medalje. Za vrijeme školskih praznika, u trodnevnom Vaterpolskom kampu u Rijeci, koji okuplja najbolje igrače Županije, sudjelovali su Korina Jureša, Nikola Piršić i Antonio Ružić. Mladi Njivičari, Korina i Antonio, posebno su se istaknuli i dobili pohvale kao najbolji vaterpolisti u Kampu.

– Baza naših igrača su Njivice, iako imamo i po jednog igrača iz Omišlja i Malinske. Dakako da bismo se proširili i dali priliku igračima iz drugih mjesta, ali trenutno je to nemoguće zbog prijevoza. Naime, zimi treniramo na bazenima u Rijeci, a djecu četiri puta tjedno, što zbog treninga što zbog utakmica, voze roditelji u 3-4 auta. Rizik je prevelik, objasnio je Dapčić navodeći kao moguće rješenje o kojem se razmišlja kombi koji bi povezivao ostala mjesta na otoku, a kojeg bi financirale općine.

– To nam je sljedeći korak kojim se trebamo pozabaviti jer već izlazimo iz okvira u kojima smo dosad radili. Općina Omišalj je do sada imala dosta razumijevanja za nas te se nadamo da će ga imati i dalje i uzeti u obzir količinu rada s djecom što godišnje obavimo kroz treninge (ljeti i po dva puta dnevno) i utakmice, kao rijetko koji klub.

Krenulo se od nule

Motivacija malim vaterpolistima sigurno su i natjecanja. Prvo im predstoji već sredinom ožujka.

– Odlazimo na četverodnevno Državno prvenstvo na Korčuli i ovoga puta očekujemo dobre rezultate. Prošle godine, kada

Treći u županiji – mlade nade VK Palada

Trener Nikola Dapčić

sam nas prijavio, bili smo čudo u Vaterpolskom savezu jer se u zadnjih 15 godina nije prijavio nijedan klub izvan *Šablone* prvoligaša. Bili smo osvježenje, iako smo se susretali i s komentarima poput «zašto idu kad gube s ogromnom razlikom...». Čudim im se jer koji je onda smisao sporta? S kime će igrati prvoligaši? I kako motivirati djecu da treniraju ako ne odlaze na natjecanja? Iako smo prošle godine gubili, ove će godine biti drugačija priča. Puno smo jači i iskusniji, rekao je Dapčić, otkrivši i da su dobili poziv i na međunarodni turnir u talijanskom Rovigu koji će se održati početkom srpnja. Čeka ih još ljetni Kup te završni turnir u povodu Male Gospe.

Jedna od trenerovih tajni za motivaciju i ostanak djece u Klubu je i što svi igraju, odnosno nitko ne sjedi cijelu utakmicu na klupi jer svi imaju šansu odigrati bar jednu četvrtinu.

– Bude tu i smijeha, pogotovo kod početnika. No, njihov je napredak nepojmljiv!

Imam iskustva i kao trener i kao igrač, bio sam dugo godina prvoligaški trener, vodio sam talijanski klub, *Opatiju*, *Primorje*. No, kada sam ih vodio na prvu utakmicu, nisam cijelu noć spavao. Pita sam se kamo mi idemo. Nisu znali pravila, pa ni plivati kako treba, baš ništa... Posudio sam igrače od *Primorja* i postepeno ubacivao naše: prvo po dva, pa po tri, pet... Koji put i mene iznenade i zato je prekrasno raditi s djecom. To je zapravo i cilj svega, da napreduju i da od jedne selekcije, npr. VK *Palada*, jedan do dva igrača dođu do prvoligaške ekipe. Mi smo u tome već uspješni, ponosno je zaključio Dapčić, aludirajući na veliki uspjeh Iva Marića, mladog vaterpolista iz Njivica koji je iz *Palade* prešao u *Primorje* i prošle je godine proglašen najboljim mladim hrvatskim vaterpolistom.

E.J.

DOBRI REZULTATI MLADIH ŠAHISTA NA ŽUPANIJSKOM PRVENSTVU

U Društvenom centru *Kijac* početkom siječnja je održano prvenstvo školskih sportskih klubova otoka Krka na kojem su sudjelovala ukupno 22 šahista, po prvi puta, uz krčku OŠ "Fran Krsto Frankopan", i iz OŠ Omišalj. Prvenstvo se održalo pod stručnim vodstvom Šahovske škole *Goranka* i Šahovskog kluba *Kijac*. Prvih osam šahista i šahistica s prvenstva nastupilo je i na Županijskom ekipnom prvenstvu. Omišalj su predstavljale djevojčice Lara Kukić i Tessa Bališ te dječaci Nikola Dujmović, Jakov Dragičević i Anton Dujmović.

Ekipa djevojčica natjecala se 3. veljače u poluzavršnici Županijskog prvenstva i od dvanaest ekipa izborila zlatnu sredinu. Za Omišalj su igrale Lara Kukić, Amina Čočić,

Veronika Kirinčić, Laura Virag i Marija Magdalena Vidović. Zapažene rezultate i izvrsno treće mjesto iste poluzavršnice 16. veljače postigli su Nikola i Anton Dujmović, Lara Kukić, Marko i Ivan Sršić te Jakov Dragičević i time osigurali nastup u finalu. Finale školskih sportskih klubova Primorsko-goranske županije, u konkurenciji učenika, održano je 24. veljače u riječkom šahovskom domu. Među šest najboljih ekipa iz kvalifikacija, šahisti *Omišlja* osvojili su 5. mjesto. Uz to, Nikola Dujmović osvojio je 4. mjesto na pojedinačnom županijskom kadetskom prvenstvu. Dodajmo i da je 18. veljače u DC-u *Kijac* organiziran prijateljski susret školskih klubova *Ravnogorac* i *Omišalj*, na kojem je sudjelovalo deset igrača.

E.J.

LORA KUKIĆ – nacionalna majstorica

Izvrzne rezultate u šahu već godinama postiže Lora Kukić, mlada Omišljanka, studentica Medicinskog fakulteta u Rijeci koja trenutno igra za Šahovski klub *Krk*, čija je članica od svoje dvanaeste godine. Kukić od prošle godine igra Prvu hrvatsku žensku ligu i to pod okriljem Šahovskog kluba *Mornar* iz Splita. Nekoliko je puta nastupila na europskim prvenstvima za mlade, kamo su je odveli izvrsni rezultati koje je postigla na državnim prvenstvima. Titulu nacionalne majstorice Kukić ima od 16. godine, a osim tog postignuća osvajala je medalje u ekipnim natjecanjima za Šahovski klub *Draga* iz Rijeke i *Mornar* iz Splita. Redovito igra i na *open* turnirima. Primjerice, samo je prošle godine igrala iste u Puli, Rijeci, Splitu i Bošnjacima. – Inače, šah igram od osme godine, kada me je prof. Jurković upisao u svoju Školu šaha. Možda najdraže natjecanje mi je bilo ono u Novom Vinodolskom, kada sam sa 16 godina zauzela drugo mjesto, rekla je dugogodišnja nacionalna majstorica u šahu, koja se za natjecanja priprema uglavnom sama, pretražujući šahovsku bazu i igrajući brzopotezne turnire.

ODLIČNA Lucija Lesica

Krajem veljače Rijeka je bila domaćin tradicionalnog, osamnaestog po redu Delta kupa u karateu. Na natjecanju je sudjelovao ukupno 621 natjecatelj iz čak 56 klubova koji su pristigli iz pet evropskih zemalja. Među njima su bile i karatistice, odnosno karatisti Karate kluba "Krk", a u ekipnom su plasmanu osvojili solidno 14 mjesto. Posebno, međutim, raduje podatak da je u sastavu Kluba nastupila i mlada i talanetirana Omišljanka Lucija Lesica koja je, pak, u svojoj kategoriji osvojila izvrsno treće mjesto u pojedinačnoj konkurenciji.

E.M.

OLIMPIJSKI PRVACI

ONI ZNAJU BOŽJI NAUM

Nije baš sport, ali je Olimpijada pa je kao takva zaslužila tekst na ovoj stranici Glasnika. Ekipa Osnovne škole "Omišalj" (Andro Depeder, Petra Dukić, Nikola Tadić i Bernarda Zulić, a vođeni vjeroučiteljicom Katarinom Čakarun), naime, na završnici Vjeronaučne olimpijade za područje Krčke biskupije, što je održana 19. veljače, u OŠ "Fran Krsto Frankopan" u Krku, "pomeli"

su konkurenciju i osvojili prvo mjesto. U finišu Olimpijade, što je za temu imao "Brak i obitelj u Božjem naumu", sudjelovalo je deset otočnih ekipa, a Omišljani su ostvarili najbolji rezultat s 81,25 bodova. Drugi su bili osnovnoškolci iz Malog Lošinja, treći iz Novalje na Pagu.

Pobjednici, učenici omišaljske osnovne škole, Krčku će biskupiju zastupati na predstojećem državnom natjecanju što će biti održano od 6. do 8. travnja u Opatiji.

E.M.

dr. Anton BOZANIĆ,

župnik Župe Uznesenja
Blazene Djevice Marije

KARNEVAL ILI POZDRAV MESU

Jeste li se kada upitali: Kako je nastalo, kakav ima smisao i zašto je u zimsko doba prije proljeća vrijeme *karnevala*, (*meso*)*pusta* ili *poklada*? Zbog čega nije uvijek na isti datum? Ove godine je vrijeme karnevala bilo rano, završilo je već 9. veljače, a prije dvije godine 4. ožujka. Zbog čega se ljudi opuštaju, maskiraju, stavljaju na sebe maske i prerašavaju se u druge osobe kako bi bili što zanimljiviji i izazovni? Karneval je povezan s kršćanskom tradicijom, odnosno uz odvijanje crkvene godine, a određuje se prema početku korizme, odnosno prema datumu Uskrsa. U prijašnje vrijeme vjernici su tijekom cijele korizme postili i nisu jeli meso kroz korizmeno vrijeme. Sam naziv najbolje tumači cijelu stvar. Naziv *karneval* latinskog je, odnosno talijanskog podrijetla, a povezuje dvije riječi: *carne* koja znači meso i *vale* sa značenjem pozdraviti se s nečim ili ostaviti nešto. Zato *karneval* znači ostaviti meso ili ne jesti meso. Gotovo isto kao što hrvatska složenica *mesopust* znači pustiti meso, odnosno ne jesti meso kroz neko vrijeme.

Budući da su ljudi redovito maštovati, potrudili su se da što bolje iskoriste vrijeme prije korizmenog posta pa su se počeli ne samo opuštati već i uvlačiti stare poganske prakse koje ponekad znaju prekoračiti granicu lijepe i ugodne zabave te se pretvore i u raskalašenost.

Korizma je razdoblje crkvene godine koje započinje sa srijedom pepelnicom, a traje 40 dana i prožeto je različitim ponudama za produblivanje duhovnoga života, posebice putem odricanja, pokore i dobrih djela.

Srijeda pepelnica obilježena je izuzetnim i izrazitim znakom, a to je obred pepeljenja. Čemu pepeljenje, odnosno posipanje glave pepelom? Simboličnim obredom pepeljenja želimo osvjestiti i priznati otprilike ovo: *Čovječe ne umišljaj si previše! Budi malen! Darove koje imaš Božji su, to što jesi Bog ti je dao. Čim želiš smisao života vezati sam na sebe, gubiš se u prašini svoje vlastite površnosti. Onoliko vrijediš koliko si Božji. Zato se sjeti da bez Boga ostajemo prah i u prah se vraćamo.*

Odricati se - mnogi se u korizmi odriču nečega što im je osobito drago, npr. nekih užitaka, alkohola ili cigareta. Ozbiljni kršćani u korizmi daju prednost klasičnoj glazbi ispred zabavne i ozbiljnim govornim programima. Dobro je uvesti neku korisnu naviku. Možda pokušavaju biti samozatajni, strpljivi prema svojim ukućanima, posebice šutljivi. Ili odrede svaki dan desetak minuta čitati Sveto pismo i zajednički moliti... A kako je tek lijepo kad muž obeća ženi i žena mužu da će u korizmi jedno o drugom govoriti samo pozitivno i dobro.

Korizma, dakle, nije nipošto vrijeme žalosti nego novo proljeće života. Ono donosi nove šanse, nadu da čovjek postane drugačiji, da u svome životu ispravi ono što ga je do sad mučilo, da postane zdrav... Korizma je vrijeme kad čovjek može ozdraviti svoj duh, psihu, ali i svoje tijelo disciplinom u jelu, piću i radu i na taj način iscijeliti teret krivih emocija i maštanja, teških misli i briga.

Korizma priprema put prema novom zaokretu u životu, osvježava prostore duše, duha i tijela. Otvara vrata novom početku, proljeću vlastitog života, zdravlja i plemenitosti.

dr. Ivo BELAN

OPREZ, ALERGIJE!!!

Stiže proljeće, a s njime i sezona kihanja, smicanja i suzenja. To je vrijeme alergija. Šafrani i drugo proljetno cvijeće je izraslo, a isto tako i razne biljke pune peludi. Tu su i plijesni, insekti i mnogi drugi razni faktori koji mogu izazvati alergiju (na primjer prašina, životinjska dlaka, jagode, jaja, ribe).

Alergija je zagonetni problem našeg vremena i slobodno se može reći da su alergijske bolesti u stalnom porastu. Alergija je stanje specijalne preosjetljivosti na tvari koje se obično smatraju neškodljivim, odnosno bezopasnim. To je reakcija organizma kojoj je cilj odstraniti tu stranu tvar što se zove alergen. Takva posebna preosjetljivost može se pojaviti i na razne tvari s kojima ljudi dolaze u dodir u raznim zvanjima (cement, kozmetička sredstva, lak, lijekovi, deterdženti...). Ipak, najčešći alergeni su pelud s drveća, trava i korova. Ako se alergija pojavi u proljeće, vjerojatno je uzrokovana peludom drveća. Kasnije to može biti pelud trava. Plijesni i gljivice rastu u velikim količinama na pšenici, zobi, travama i lišću. Drugi, ne-sezonski alergeni su prašina, perje, životinjska dlaka (psi, mačke, konji itd.)

Kako prepoznati alergiju?

Ponavljano izlaganje nosa, očiju ili bronha osjetljive osobe alergenima rezultira crvenjenjem i oticanjem tkiva. Kihanje je najčešći simptom u osoba koje pate od peludne hunjavice. Kihanje je često praćeno šmrcaњem ili začepljenjem nosa, suzenjem i svrbežom očiju, usta i ždrijela. Zbog oticanja nosne sluznice mogu se osjetiti teškoće u disanju, posebno noću. Ako se alergijska reakcija pojavi na koži, ona se manifestira alergijskim ekcemom i urtikarijom, ako se alergijska reakcija dogodi u bronhima, razvija se bronhalna astma.

Što učiniti?

Osobe koje pate od alergija trebaju se obratiti svom liječniku za pregled i savjet, liječenje je olakšano ako se otkrije uzročni alergen. Danas ima niz metoda koje olakšavaju identificiranje uzroka. Ako se alergen ne može izbjeći, onda će liječnik specijalist možda podvrgnuti pacijenta seriji injekcija kojima je cilj da se pacijent učini neosjetljivim na alergen. Ta se metoda zove desenzibilizacija. Od svih lijekova na raspolaganju za liječenje alergičnih stanja, najviše se primjenjuju antihistaminici i kortikosteroidi. Katkada i promjena mjesta boravka ili posla izliječi alergiju. Umjerene fizičke vježbe i sport (npr. plivanje za one koji pate od astme) mogu biti iznimno korisni, ali oni ne smiju imati natjecateljski karakter.

Za kraj: nekoliko praktičnih savjeta:

- **doznajte o čemu se radi.** Je li u vašem slučaju pitanje alergije ili je riječ tek o sezonskoj prehladi ili gripi. Prehlada ili gripa rijetko traju duže od jednog tjedna. Napadi alergije ne prestaju dok ne nestane uzrok alergije.
- **radije toplije nego hladno.** Regulirajte temperaturu u stanu da vam bude ugodno toplo, a ne hladno.
- **pokosite travu.** Smanjite količinu peluda košnjom trave u svom dvorištu, vrtu itd. Većina trava ne može cvjetati, ako ju redovno kosite.
- **izbjegavajte velike količine peluda.** Količina peluda u zraku uvijek je manja poslije kiše. U seoskim područjima najveće količine peludi u zraku, tijekom dana, su oko 15 sati, kada je temperatura visoka, sunce sija, vjetar je jak i vlažnost je niska.
- **„ugušite“ grinje u prašini.** Topao, vlažan proljetni zrak potiče populacijsku eksploziju među grinjama u prašini, najvećem uzroku alergijskih problema u stanovima. Takve grinje žive duboko unutar namještaja i tepiha. Čišćenje kuće ne može ih odstraniti, ali suhi zrak može.